

ՄԱՍԻՍ

ՀԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

42րդ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 26 (2076) ՀԱԲԱԹ, ՅՈՒԼԻՍ 9, 2022
VOLUME 42, NO. 26 (2076) SATURDAY JULY 9, 2022

Պաշտօնաթերթ
Ս. Դ. Հայակեան Կուսակցութեան
Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵՆ

Հայ-Թրքական Սահմանի Բացման Գնդակը Կը Շարունակէ Մնալ Թրքական Կողմին Մօտ

Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման նպատակով նշանակուած բանագնացներու Վիեննայի մէջ կայացած չորրորդ հանդիպումի աւարտին յայտարարուեցաւ թէ, կողմերը համաձայնած են բանալ ցանքային սահմանը երրորդ երկիրներու քաղաքացիներուն համար՝ ամենակարծ ժամկէտներու ընթացքին, ինչպէս նաեւ, վերսկսիլ Հայաստան-Թուրքիա ուղիղ օդային բեռնափոխադրումները:

Այս յայտարարութիւնը որոշ չափով անակնկալ էր, նկատի առնելով որ, նախ քան այս վերջին հանդիպումը, Հայկական կողմը լաւատես չէր ընթացող բանացութիւններուն կապակցութեամբ: Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան իր վերջին մամլոյ ասուլիսի ժամանակ շատ զգուշաւոր էր ընթացող բանակցութիւններէն իր ակնկալիքներուն վերաբերեալ, յիշեցնելով նախկին փորձը, երբ կողմերուն միջեւ ստորագրուած փաստառուղը անգամ մնաց չիրագործուած: Հայկական կողմի բանագնաց՝ Ազգային ժողովի փոխնախագահ Ռուբեն Ռուբեն Աստրականի հետ:

«Հայ-թուրքական յարաբերութիւնների կարգաւորման գործնքացի մեկնարկից ի վեր Հայաստանը շատ կառուցողական է եղել: Հայաստանն ունի քաղաքական կամք եւ ցուցադրել է այդ կամքը՝ արագ կարգաւորման հասնելու: Գործնքացի յաջողութիւնը կախուած է Թուրքիայի համապատասխան կառուցողականութիւնից եւ քաղաքական կամքից: Ինչպէս տեսնում էք՝ մինչեւ այս պահն առանձնապէս մեծ յառաջներաց չկայ, դա տեսանելի է», ըստ Ռուբենեան:

Ինչպէս յայտնի է Թուրքիա-Հայաստան սահմանը փակ կը մնայ 1993 թուականէն սկսեալ՝ թրքական կողմի որոշումով: Այդ թուականէն ասդին, Անգարան սահմանի բացման համար նախապայման կը նկատէր՝ Աստրականի «գրաւեալ տարածքներու» վերադարձը:

Եւրոպական կառուցները եւ Ամերիկայի Միացեալ նահանգներու

Հայաստան եւ Թուրքիա Որոշած են Բանալ Ցամաքային Սահմանը Այլ Երկիրներու Քաղաքացիներու Համար

Հայաստանը եւ Թուրքիան պայմանաւորուած են բանալ ցամաքային սահմանը երրորդ երկիրներու քաղաքացիներու համար՝ ամենասեղմ ժամկէտներու մէջ:

Վիեննայի մէջ Յուլիսի 1-ին կայացած հանդիպման ընթացքին, շուրջ 30 տարի դիւնագիտական յարաբերութիւնները չունեցող ու փակ սահմաններով ապրող երկու երկիրներու բանագնացներ՝ Ռուբէն Ռուբինեանը եւ Սերտար Քըլըճը որոշած են մեկնարկել նաեւ Հայաստան-Թուրքիա ուղիղ օդային բեռնափոխադրումները:

Ըստ երկու Արտաքին գործերու Նախարարութիւններուն՝ յատուկ ներկայացուցիչները քննարկած են յարաբերութիւններու լիարժէք կարգաւորման համար հնարաւոր քայլերը՝ ընդգծելով կարգաւորման գործընթացը առանց նախապայմաններու շարունակելու պայմանաւորուածութիւնը:

Նշենք, որ Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ցամաքային սահմանը փակ է 1993 թուականէն:

Միւս կողմէ, Թուրքիոյ արտաքին գործերու նախարար Մեւլիլութ Զաւուչողլուն Աւստրիոյ արտաքին գործերու նախարար Ալեք-

Հայաստանի եւ Թուրքիոյ բանագնացները՝ հանդիպումին ընթացքին

սանտր Շալենպըրկի հետ Անգարացի մէջ կայացած մամուլի համատեղ ասուլիսի ժամանակ դարձեալ ըսած է որ, Անգարան Երեւանին առաջարկած էր Հիւրընկալել 2 երկիրներու յարաբերութիւնները կարգաւորող առաջին հանդիպումը: «Մեւնք Հայաստանին առաջարկած էինք, որ առաջին հանդիպումը կրնանք անցընել Երեւանի մէջ, բայց Հայաստանը դեռ պատ-

րաստ չէ անոր՝ ներքին ճնշման պատճառով»:

Երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւնները կարգաւորելու համար նշանակուած կողմէրու բանագնացները առաջին հանդիպումը Մոսկուայի մէջ կայացնելէ յետոց, այսուհետեւ երեք անգամ հանդիպած են Վիեննայի մէջ:

Հար. էջ 5

ԱՄ ՆԵՐԿԱՅԱԳՈՒՇԵՐՈՒ ՊԱԼԱՏԻ ՅԱՏԿԱԳՈՒՄՆԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ Կը ՆԵՐԱԾ ՕԳՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ԵՒ ԱՐԳԱԽԻՆ

2023-ի ֆինանսական տարուայ Պետական, արտաքին գործառնութիւններու եւ յարակից ծրագրերու Ներկայացուցիչներու Պալատի յատկացումներու օրինագիծը կը ներառէ մարդասիրական օգնութիւն Հայաստանին՝ 60 միլիոն տոլարի չափով եւ 2 միլիոն տոլար՝ Արցախի համար:

Ցանձնաժողովի առաջարկը կը ներառէ ոչ-պակաս քան 60,000,000 տոլար Հայաստանին՝ տնտեսական զարգացման, մասնաւոր հատուածի արտադրողականութեան, ու-

ժանիւթային անկախութեան, ժողովրդավարութեան եւ օրէնքի գերակայութեան եւ այլ նպատակներու համար:

Բացի այդ, յանձնաժողովի առաջարկը կը ներառէ նաեւ ոչ-պակաս քան 2,000,000 տոլար՝ Լեռնալին Ղարաբաղի մէջ ականազերծման աշխատանքներուն համար, եւ մտահոգուած կը մնայ Լեռնալին Ղարաբաղի մէջ հակամարտութեան մարդասիրական ազ-

Հայաստան Պիտի

Շարունակէ
Պահպանել
Կառավարման
Խորհրդարանական
Համակարգը.
Փաշինեան

Ցուլիս 5-ին Հայաստանի մէջ նշուեցաւ Սահմանադրութեան օրը: Այս առթիւ իր չնորհաւորական ուղերձին մէջ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան ըսաւ որ, Հայաստանը պիտի շարունակի պահպանել կառավարման խորհրդարանական համակարգը, որովհետեւ 2021 թուականի իրադարձութիւններն ապացուցեցին, որ այս համակարգը ճնշամաներ կառավարելու, քաղաքական բանավէճին ժողովրդի ներգրաման ու վճռական մասնակցութեան աւելի գործուն մեխանիզմներ կ'ապահովէ:

«Մեւը Սահմանադրութեան ոչ փոփոխելի օդուածները ձեւակերպել են Հայաստանի Հանրապետութեան ազգային-պետական տեսլականը: Հայս այդմ՝ Հայաստանի Հանրապետութիւնն ինքնիշխան, ժողովրդավարական, ընկերային, իրաւական պետութիւն է:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնում իշխանութիւնը պատկանում է ժողովրդին: Ժողովրդը կարուծուած է առաջին համար Հայաստանի պահպանական համակարգի վեհականութեան մասնաւոր համար:

Հար. էջ 5

Հար. էջ 6

Lntrtr

ՀՀ Ներդրումային Միջավայրը Կրնայ
Շետաքրքրել Գերմանական Առեւտուրին.
Վարչապետ Փաշինեան Ընդունած է Նախարար Շուլցե

Նիկոլ Փաշինեան կ'ընդունի Գերմանիոյ տնտեսական համագործակցութեան եւ զարգացման նախարար Սոււնիա Շուլցե

Վարչապետ Նիկոլ Փաշին-
եան ընդունած է Գերմանիոյ
Դաշնային Հանրապետութեան
տնտեսական համագործակցու-
թեան եւ զարգացման դաշնային
նախարար Սուենիա Շուլցէն եւ
անոր գլխաւորած պատուիրա-
կութիւնը:

Վարչապետը ընդգծած է Հայաստան-Գերմանիա քաղաքական երկխոսութեան բարձր մակարդակը եւ կարելորած է Գերմանիոյ կառավարական պատուիրակութեան այցը մեր երկիր: «Գերմանիան ԵՄ երկրների շարքում Հայաստանի խոշորագոյն առեւտրատնտեսական գործընկերն է, եւ մենք նաեւ բարձր ենք գնահատում Գերմանիայի օժանդակութիւնը Հայաստանի ժողովրդավարական օրակարգին, փորձի փոխանակումը: Շահագործուած է համագործուած ենք մեր արդիւնաւէտ համագործակցութեամբ եւ ընդլայնմամբ», նշած է Նիկոլ Փաշինեան:

Գերմանիոյ դաշնային նախարարը շնորհակալութիւն յայտնած է ընդունելութեան համար եւ ընդգծած, որ երկու երկիրներուն միջեւ ձեւալորուած են սերտ յարաբերութիւններ, այդ շարքին՝ ԵՄ Արեւելեան Գործընկերութեան ծրագրի շրջանակին մէջ։ Սուենիա Շուլցէն Գերմանիոյ կառավարութեան պատրաստակամութիւնը յայտնած է՝ շարունակելու, զարգացնելու Հայաստանի հետ փոխշահաւէտ գործընկերութիւնը եւ համատեղ ծրագրերը։

Վարչապետ Փաշինեան Ընդունած է
ԱՄՆ ժողովրդավարութեան Աջակցութեան
Ազգային Հիմնադրամի Նախագահը

Վարչապես Նիկոլ Փաշինեան
ընդունած է ամերիկեան արտաքին
քաղաքականութեան փորձագիտ եւ
ժողովրդավարութեան Աջակցու-
թեան Ազգային Հիմնադրամի նա-
խառահ. Տեսմոն Ու հառնոր:

խագահ Տէյլըն Ուիլմընը:
Վարչապետը ընդգծած է, որ
ժողովրդավարութեան զարգացումն
ու ամրապնդումը Հայաստանի կա-
ռավարութեան կարեւորագոյն
առաջնահերթութիւններէն մէկն է
եւ նշած է, որ Հայաստանի մէջ
ժողովրդավարական բարեփոխում-
ներ կ'իրականացուին շարք մը
ոլորտներու մէջ: Այս ծիրիկն մէջ,
Նիկոյ Փաշինեան կարեւորած է

Վարչապետը ընդգծած է, որ
Հայաստանը յանձնառու է շարու-
նակելու ժողովրդավարական ու-
ղին եւ կարեւորած է Արեւելեան
Գործընկերութեան ծրագիրը,
որուն շրջանակին մէջ ՀՀ-ն յա-
ռաջընթաց արձանագրած է շարք
մը չափանիշերով:

Զրուցակիցները արձանագր-
րած են, որ Հայաստանն ու Գեր-
մանիան ունին տարբեր ուղղու-
թիւններով յարաբերութիւնները
զարգացնելու ներուժ եւ այդ օրա-
կարգը յառաջ մղելու կամք։
Քննարկուած են գիւղատնտեսու-
թեան, սնունդի անվտանգութեան,
վերականգնուող ուժանիւթի,
կրթութեան, զեօսաշրջութեան,
շրջակայ միջավացրի պահպա-
նութեան եւ փոխադարձ հետաքրք-
րութիւն ներկայացնող այլ ոլորտ-
ներու մէջ գործակցութեան խո-
րացման հարցեր։ Երկուստեք կա-
րեւորուած են կանանց տնտեսա-
կան եւ հասարակական աշխու-
ժութիւնը խթանող նախաձեռ-
նութիւնները։

Վարչապետը տեղեկացրեց ամենամեծ գույքը՝ որ 2022 թուականի Ցունուա-
րէն սկսեալ Հայաստանի մէջ տնտե-
սական աշխուժութեան բարձր
ցուցանիշ կ'արձանագրուի, եւ մէր
երկրի ներդրումային միջավաց-
րը, շարունակաբար բարելաւուղա-
պայմանները կրնան հետաքրք-
րական ըլլալ գերմանական առեւ-
տուրին համար, ինչին Գերման-
իոյ տնտեսական համագործակ-
ցութեան եւ զարգացման դաշնա-
յին նախարարը դրական արձա-
գանգած է:

ԱՄՆ եւ միջազգային այլ գործընկերներու օժանդակութիւնը Հայաստանի մէջ ժողովրդավարական հիմնարկներու ամրապնդման գործին մէջ:

Տէյլըն Աւիլլըն սշած է ժողովութեան Աջակցութեան Ազգային Հիմնադրամի յանձնառութիւնը՝ սերտօրէն համագործակցելու հայաստանեան տարբեր կառուցներու հետ ժողովրդավարութեան զարգացման ուղղութեամբ:

Զըուցակիցները միտքեր փոխակած են փոխգործակցութեան հասրաւորութիւններու յուրջ:

Ռազմական Ոլորտին Մէջ Երեւանն Ու Տեղիին Սկսած Են Փնտռել Յստակ Համագործակցութեան Ուղիներ

Արարատ Միրզոյեան եւ Հնդկաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան քարտուղար Սանճայ Վերման

44-օրեայ պատերազմէն յետոյ նկատելիօրէն աշխուժացած հայ-հնդկական յարաբերութիւններու օրակարգին մէջ ուազմական համագործակցութեան հարցն է Ընդ որում, ինչպէս յայտարարուեցաւ Երեւանի մէջ Հայաստանի ու Հնդկաստանի բարձրաստիճան ներկայացուցիչներու հանդիպման ընթացքին, պաշտպանութեան ոլորտին մէջ կողմերը հակուած են երկարաժամկէտ համագործակցութեան:

Արտաքին գործերու նախարարը Արարատ Միրզոյեան ընդունած է Հնդկաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութեան Արեւմտեան ուղղութեան քարտուղար Սահնձայ Վերոմանը, որ ժամանած է՝ մասնակցելու հայ-Հնդկական միջկառավարական յանձնաժողովին հետևանական նիստին:

շակիացման գործընթաց մեկնար-
կել, ուր կրնանք յառաջ երթալ:
Երկողջ ներդրումներու պակաս
կայ: Իմ, մեր կառավարութեան
պարտականութիւնն է քաջալերել
Հնդկական արդիւնաբերութիւնը,
գործարարները՝ Հայաստանի մէջ
ներդրումներ կատարել, որովհե-
տեւ Հնարաւորութիւնները, ներու-
ժը մեծ են», ըստ Սանձայվերման:

Թէ ուազմական ոլորտին մէջ
ճշգրիտ ինչ համագործակցութեան
մասին է խօսքը, հնդիկ պաշտօնեան
չմանրամասնեց:

Ասրապէջնանի հետ պատերազմէն առաջ՝ 2020-ի Մարտին, Հնդկական մամուլը գրեց, թէ Հայաստանի կառավարութիւնը Ռուսիոց, Լեհաստանի եւ Հնդկաստանի ռազմաարդիւնաբերական ընկերութիւններէն ընտրած է վերջինները, եւ Տելհին Երեւանին պէտք է մատակարարէ 50 քիլոմետր շառաւթղով Գրետանիի արկերու եւ տարաբնոյթ հրթիւններու ուղղութիւնը, արագութիւնը որոշող նորագոյն չորս՝ Swath ռատարներ՝ 40 միլիոն տոլար ընդհանուր արժողութեամբ:

Արցախը Դայաստանին Կապող Առաջարկուող
Նոր ճանապարհը Շատ Աւելի Անվտանգ Պիտի
Ըլլայ. Նախագահ Արայիկ Յարութիւնեան

«ՄԵՆՔ ունեցել ենք մի քանի
առաջարկութիւն կապուած Արցա-
խը Հայսաստանին կապող նոր ճա-
նապարհի հետ՝ եւ Ատրպէջճանի
կողմից, եւ Ռուսաստանի Դաշնու-
թեան կողմից. բոլոր առաջարկու-
թիւննեղը մերժուել են»: Այս մա-
սին Արցախի խորհրդարանին մէջ
յայտնեց նախագահ Արայիկ Յա-
րութիւնեանը՝ պատասխանելով
լրագրողներու հարցումներուն:

Ան նաեւ նշեց, որ ներկայիս
առաջարկուող մայրուղին քանի
մը անգամ քննարկուած է Անվ-
տանդութեան Խորհուրդին մէջ,
որուն մասնակցած են Ազգային
ժողովին մէջ ներկայացուած բոլոր
քաղաքական ուժերը:

«Մենք ընտրել ենք, մեր կարծիքով, լաւագոյն տարբերակը», նշեց Յարութիւնեանը՝ պարզաբանելով, որ ներկայիս տարբերակին վրայ ընտրութիւնը կանոք առած է անվտանգութեան տեսանկիւններ:

«Շինարարութիւնը աւարտ

«Ծրսարարությունը աւարտ-
ուելուց յետով, մենք հնարաւորու-
թիւն ենք ունենալու մեր գնահա-
տականը տալու դրա որակի են»

Արցախի նախագահ
Արայիկ Յարութիւնեան

անվտանգութեան առուռմով։ Իմ կարծիքով՝ նոր ճանապարհը շատ աւելի անվտանգ է լինելու՝ բազմաթիւ անվտանգային խնդիրներ հաջուի առնելով», պարզաբանած է նախագահը՝ խոստանալով անվտանգութեան վերաբերող հարցերուն փակձեւաչորով անդրադառնայ։

Կարօ Փայլան «Ընտրութիւնները Լուրջ Հետեւանքներ Պիտի Ունենան»

ԻՇԽԱՆ ԵՐՏԻՆՉ

Փոքրամասնութեան համայնքներու պատկանող հիմնարկներու վարչութիւնները ճշգելու համար գործադրուելիք նոր կանոնագիրը 18 Յունիսին պետութեան պաշտօնաթերթին մէջ հրատարակուելով գործադրութեանց դրուած էր: Հիմնարկները թէեւ ուրախութեամբ դիմաւորեցին այդ ընթացքը, բացց ներկայացած կանոնագիրը չէ դիմագրաւած հասարակութեան ակնկալութիւնները:

Հնարքադրությունը կազմակերպությունը բախում է հիւանդանոցներու հոգաբարձութեան ընտրութիւններուն 2023-ի տարեվելերջին յետաձգումը դժվարութեան կարեւոր կէտերն են:

Հայ համացնքալին վարիչ-
ները մտադիր են քննարկումնե-
րէ ետք առարկութիւն ներկա-
յացնելու:

Ժողովուրդներու ժողովրդակարութեան կուսակցութեան Ամիտայի պատգամաւոր կարօֆայլան կը յայտնէ թէ ներկայացած կանոնագիրը պարտադրանք մըն է, որ պէտք է մերժուի: Փայլան «Ակոս»ին տուած յայտարարութիւնով նշեց թէ կանոնագիրը պահանջները նկատի ունենալով չէ պատրաստուած եւ ացդ իսկ պատճառաւ ալ անպատճութիւններ պիտի բերէ: «Սոյն կանոնագիրը պարտադրանք մըն է եւ անտեսած է փոքրամասնութիւններուն պահանջները: այդ առումով ալ պէտք է մերժուի: Սակայն ինը տարիէ աւելի է որ առկախուած ընտրութիւնները թէկուզ ներկայ հակածողովագարական պայմաններուն մէջ անցկացնելու առիթը բնականաբար գոհունակութիւն պատճառած է: Սակայն պէտք է առարկել այս պարտադրանքին դէմ որպէսզի երկրի իշխանակիութեան երթալու պարագային համայնքներու դժգոհութիւնը արձանագույնութիւնը ու առաջարկութիւնը պատճառած է:

սագրուած ըլլայց»:
Հնարութիւնները կարգա-
ւորող նախորդ կանոնագիրը
2013 թուականին աւելի լաւը
պատրաստելու պատրուակով
չեղեալհամարուած էր: Կարօ
ֆայլան կը նշէ թէ փոքրամաս-
նութիւններու հիմնական պա-
հանջը աւելի արդար ընտրու-
թիւններ անցկացնելն էր: Ար-
դարեւ նախորդ ընտրութիւն-
ներու ընթացքին օրինական
զանցառութիւններ նկատուած
էին: Այս մասին հարցագիրով մը

Հայ-Թոքական Սահմանի Բացման Գնդակը

Ծարունակուած էջ 1-էջ

ը Անգարայի մօտ յաճախ կը
բարձրացնէին Յայաստանի հետ
սահմանը բանալու հարցը: Անոնք
նաեւ կը քաջալերէին Երեւանը՝
որպեսզի փորձ մը եւս ընէ Անգա-
րայի հետ յարաբերութիւնները:
Նորմալացնելու ուղղութեամբ:
Երկու երկիրները ընդառաջելով
այդ կոչերուն՝ համաձայնեցան
բանակցութիւններ վարել առանց
նախապայմաններու, որ Յայա-
տանի միակ առաջարկն էր:

Հակառակ այդ սկզբունքին շուրջ հնչող երկուստեք հաւաստիացումներուն, Թուրք պաշտօնեաները անդադար կը խօսին Պաքուի պահանջը հանդիսացող «Զանգեզուրի միջանցքի» մասին, իսկ հայկական կողմը կը պնդէ որ, օրակարգի վրայ նման հարց գոյութիւն չունի: Քննարկելի է միայն ճանապարհներու եւ հաղորդակցութեանց ալ միջոցներու երկուստեք բացումը:

Այս բոլորը նկատի առաջ է
որ, հայկական կողմը սկսած էր
հրապարակաւ կասկած յայտնել
Անգարայի անկեղծութեան մա-
սին: Թէ ինչո՞ւ Անգարա մէկ
անգամէն «կակուցուցած» է
իր դիրքը, կը մնայ հարցա-
կան: Մէկ բան նշանաբելի է որ,
այդ որոշումը կը յաջորդէր ՆԱ-
ԹՈՒԿԻ ՎԵՐԺԻՆ գագարի ժողո-
վին առընթեր տեղի ունեցած
Պայտընկերտողան առանձին
հանդիպումին:

Հայաստան Պիտի Շարունակէ Պահպանել

Ծարունակուած էջ 1-էջ

իր իշխանութիւնն իրականաց-
նում է ազատ ընտրութիւնների,
հանրաքուէների, ինչպէս նաև
Սահմանադրութեամբ նախա-
տեսուած պետական եւ տեղա-
կան ինքնակառավարման մար-
մինների ու պաշտօնատար ան-
ձանց միջոցով», ըստ Վարչա-
պետր իր խօսքին մէջ:

«Հպարտութեամբ պիտի
արձանագրեմ, որ 2018 թուա-
կանի ոչ-բռնի, թաւշեայ, ժո-
ղովրդական յեղափոխութիւնից
յետոյ Հայաստանը միջազգայ-
նօրէն ճանաչուած է որպէս ժո-
ղովրդավարական պետութիւն։
Իշխանութիւնը ժողովրդին
պատկանելու նպատակն իրա-
գործուած է, եւ մեր մեծագոյն
խնդիրն է Հայաստանի Հանրա-
պետութեան ժողովրդավարու-
թիւնը վերածել երկրի անվ-

Հիմնարկները ըլլալն, նոյն ինքն
հիւանդանոցի հոգաբարձու-
թիւնը: Մեր աւանդութիւննե-
րուն հակասող պատրիարքա-
կան ընտրութիւն մը կատարե-
ցինք եւ այժմ նոյն մտահոգու-
թիւններով նոր սխալ մը գոր-
ծելու, այսինքն պարտադրուա-
ծը իւրացնելու վտանգի մը հետ-
ուէ՞ անուելան, էնք՞:

դէմ յանդիսան ենք»:
Երեսփոխան կարօ Փալան
նաեւ նշեց թէ սոյն կանոնագրին
պատրաստութեան մէջ Ներքին
Գործոց Նախարարութիւնը կա-
րեւոր դերակատարութիւն ու-
նեած է: Բառապիեն անհիմատ

Ի՞նչ կը վերաբերի բուժողոշումին, այն կիսաքայլ մըն է, որ չի կրնար ոգեւորութիւն յառաջացնել Հայաստանի կառավարական շրջանակներուն մօտ: Հայաստան-Թուրքիա ուղիղ օդային թեռնափոխադրումներու վերսկսումը մեծ ազդեցութիւն չի կրնար ունենալ Հայաստանի տնտեսութեան վրայ: Սահմանի մասնակի բացումը կրնայ որոշ չափով նպաստել որպեսզի օտարերկրացի զբոսաշրջիկները թուրքիայէն ետք այցելել նաեւ Հայաստան: Իսկ այն սփիւռքահայերը, որոնք կը փափարին Հայաստանէն մեկնիլ Արեւմտեան Հայաստան, կրնան այդ ուխտագնացութիւնը կատարել, առանց Վրաստան մուտք գործելու:

Թեւ կը խօսուի այս վերջին
որոշումները կեանքի կոչել՝
կարծ ժամկետներու ընթացքին,
սակայն մեկնելով անցեալի փոր-
ձեն բուրքիա դարձեալ կրնայ
ձգձգել այդ քայլի իրականացու-
մը, շարունակելով Դայաստանի
հետ «գործընթացները համա-
ձայնեցնել Ատրպէյճանի հետ»,
որ դեմ է Դայ-քրքական որեւէ տե-
սակի մերձեցման: Դայաստան
ցոյց տուած է իր բարի կամեցո-
ղութիւնը, սակայն պատրաստ չէ
ոչ իրատեսական զիջումներու:
Դետեւաբար, Դայաստան-Թուրք-
իա սահմանի բացման գնդակը
կը շարունակ մնալ բրքական
Կողմին Մօտ:

Գ. ԽՈՏԱՆԵԱՆ «ՄԱՍԻՄ»

տանգութիւնն ապահովող տե-
սական գործօնի:

«Պիտի արձանագրեմ նաեւ,
որ սահմանադրական միւս հիմ-
նարար նպատակներն ամրագ-
րելու ճանապարհին մեծ աշխա-
տանք ունենք անելու, եւ մեր
կառավարութեան կողմից իրա-
կանացուող բարեփոխումներն
ուղղուած են հենց այդ նպա-
տակներին:

«Ամուլը իրաւակարգը, ան-
կախ դատական համակարգը,
օրինականութեան մեխանիզմ-
ները պիտի դառնան նաեւ մար-
դու արժանապատուութեան
պաշտպանութեան յուսալի
երաշխիքներ՝ առանց սահմա-
նափակելու եւ վնասելու ժո-
ղովրդավարական արժէքները,
եւ այս հարցի լուծումը մեր
օրակարգի առաջնահերթու-
թիւնների շարքում է», շեշտեց
Փաշինեան իր խօսքին մէջ:

Է այս երեւոյթը, քանի որ ազգա-
յին կամ կրօնական փոքրամաս-
նութիւնները երկրի անվտան-
գութեան վերաբերեալ խնդիր
մը չեն համարուիր: «Վաքը Փ-
ներու Ընդհանուր Տնօրէնու-
թիւնը ենթակայէ Մշակոյթի եւ
Զքոսաշրջութեան Նախարարու-
թեան: Սակայն կանոնագրի պատ-
րաստութեան մէջ այդ նախա-
րարութեան ազդեցութիւնը չէ
եղած: Սոյն պարտադրանքը կը
հակասէ նաեւ միջազգային հա-
մաձանութիւններու» ըսած է
կառ Փալաւու:

«ЦУОУ»

massis Weekly

Volume 42, No. 26

Saturday, JULY 9, 2022

Armenia, Turkey Agree to Allow Third-Country Citizens to Cross the Land Border

VIENNA -- Fourth meeting of the Special Representatives of Armenia and Turkey was held in Vienna on Friday, Spokesperson for the Ministry of Foreign Affairs Vahan Hunanyan informs.

The Special Representatives previously held three meetings in Moscow and Vienna.

They agreed to enable the crossing of the land border between Armenia and Turkey by third-country citizens visiting Armenia and Turkey respectively at the earliest date possible and decided to initiate the necessary process to that end.

They also agreed on commencing direct air cargo trade between Armenia and Turkey at the earliest possible date and decided to initiate the necessary process to that effect.

Furthermore, they discussed other possible concrete steps that can be undertaken towards achieving the ultimate goal of full normalization between their respective countries.

Earlier Rubinyan stated that

Armenia does not see much progress in the negotiation process with Ankara.

"The success of the Armenian-Turkish negotiation process depends on the political will of Ankara," Rubinyan said.

"I can say that from the very beginning of this process, Armenia has been very constructive, Armenia has the political will, it has shown this political will to reach a quick settlement. The success of the process depends on the appropriate constructiveness and political will of Turkey," he said.

Before leaving for Vienna, answering journalists' questions in the National Assembly, Rubinyan did not provide details on the agenda of the talks.

"Naturally, the agenda concerns the normalization process, possible steps that can be taken in this direction will be discussed. The rest, I think, will be better communicated when I return," the NA Vice Speaker said.

Aid to Armenia & Artsakh Included in 2023 House Appropriations

WASHINGTON, D.C. – The State, Foreign Operations, and Related Programs House Appropriations legislation for the 2023 fiscal year includes \$60 million in humanitarian assistance to Armenia, and \$2 million for Nagorno-Karabakh (Artsakh).

The legislative language states that the "Committee recommendation includes not less than \$60,000,000 for Armenia for economic development, private sector productivity, energy independence, democracy and the rule of law, and other purposes."

Along with a recommendation to include "not less than \$2,000,000 for demining activities in Nagorno-Karabakh [Artsakh]."

The Committee also reiterates its concern towards "the humanitarian impact of the conflict in the Nagorno-Karabakh [Artsakh] and resulting challenges in the areas of housing, food

security, water and sanitation, health care and other human needs.

"The Committee notes the important role United Nations agencies play in administering such needs. Not later than 60 days after enactment of

Continued on page 3

India, Armenia Exploring Long-term Military Cooperation

YEREVAN—India and Armenia are exploring long-term military cooperation as part of their efforts to deepen bilateral relations, a senior Indian official said during a visit to Yerevan on Monday.

Sanjay Verma, a secretary at the Indian Ministry of External Affairs, arrived in Armenia to co-chair with Foreign Minister Ararat Mirzoyan 8th session of the Armenian-Indian Inter-governmental Commission, tasked with facilitating closer ties between the two countries sharing common geopolitical interests.

"Comprehensive deepening and development of the relations with India is one of the foreign policy priori-

ties of Armenia", Mirzoyan said.

"In this regard, it is gratifying to see that India with its vital democracy and dynamic economy is making significant achievements in many fields today, which contributes to the promotion of India's reputation in the world arena. Armenia also highly appreciates the stabilizing activities of India in these tumultuous global times," he said.

"On the defense side, we have begun looking at concrete cooperation," Verma said at the start of the meeting. "We are looking at a long-term relationship in that area."

Continued on page 4

Armenia Defeats Malta 84-68 to Win European Championship for Small Countries

VALETTA — The newly-signed Valencia Basket point guard Chris Jones put on a stellar performance for Armenia to defeat Malta 84-68 (15-19, 24-11, 23-18, 22-20) and capture the European Championship for Small Countries trophy.

Jones was unstoppable, scoring 41 points, making 8 three-pointers, grabbing 10 rebounds, and dishing out 6 assists for 47 PIR points.

It was the second trophy of the tournament for Armenia, having previously captured first place in 2016. Malta had previously won its lone tro-

phy in 2018.

Besides Jones, only Andre Spight scored more than 10 points on the Armenian square, amassing 22 points on 7-for-22 shooting and 7 rebounds on his account.

Samuel Deguara was the top scorer on the Maltese team with 27 points on 10-for-16 shooting while also grabbing 16 rebounds for 36 PIR.

The FIBA European Championship for Small Countries is held every two years. The 2020 competition was postponed to 2021 due to COVID-19.

Transit of Azerbaijani Cargo Through Armenia Will Be Checked by Border Control

YEREVAN -- Transit of Azerbaijani cargo through Armenia (to its exclave Nakhichevan) will definitely be subject to both border control and checks, Armenian Security Council Secretary Armen Grigoryan said at a press briefing on Thursday.

"We have repeatedly stated that no extraterritorial corridor will be provided to Azerbaijan through the territory of Armenia. When we declare a convergence of positions, it means that we (Armenia and Azerbaijan) have advanced solely in such an issue as border control. We have never discussed the extraterritorial corridor issue," Grigoryan said.

He reminded that the issue of unblocking transport infrastructure between Armenia and Azerbaijan had been discussed both in Moscow and Brussels by the leaders of both countries. For a long time, Azerbaijan claimed that the corridor issue was being discussed, but earlier Deputy Prime Minister of Russia denied this during a visit to Yerevan.

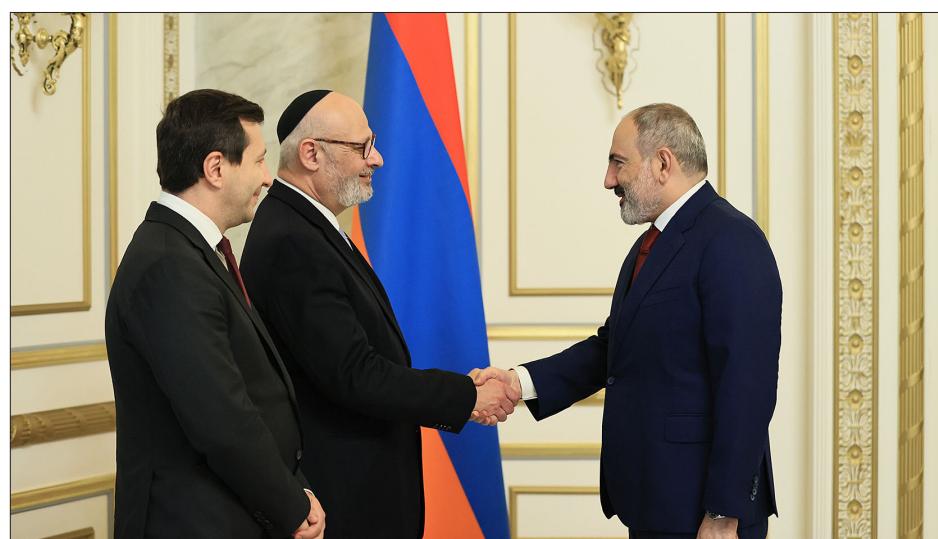
Alexei Overchuk is the Russian co-chair of the Armenian-Russian-Azerbaijani trilateral working group set up to deal with these issues along with his Armenian and Azerbaijani counterparts.

"The same thing happened after Brussels, when Azerbaijan said that a corridor was allegedly being discussed, but a spokesman for European Council President Charles Michel officially said that the corridor was never discussed," Grigoryan said.

Earlier, Deputy Prime Minister of Armenia Mher Grigoryan said that the working group managed to bring Yerevan's and Baku's positions closer on many issues. Russian daily Izvestia wrote that Armenia and Azerbaijan, with Russian assistance, had agreed on a highway through the Syunik region of Armenia.

PM Pashinyan Discusses Perspectives of Armenian-Israeli Cooperation With New Ambassador

YEREVAN -- Prime Minister Nikol Pashinyan received the newly appointed Ambassador of the State of Israel to the Republic of Armenia Joel Lion (residence in Jerusalem).

The Prime Minister congratulated the Ambassador on assuming the post and wished him fruitful work for the benefit of the development of the Armenian-Israeli relations.

Ambassador Lion said the diplomatic service in Armenia is an honor and assured that he would make every effort to deepen bilateral ties.

Pashinyan and Lion stressed the existence of great potential in the field of Armenian-Israeli cooperation, highlighting the programs aimed at concrete results. The sides exchanged views on the actions aimed at the development of the bilateral agenda.

Israeli Ambassador visits Armenian Genocide Memorial in Yerevan

New Ambassador of Israel to Armenia Joel Lion visited today the Armenian Genocide Memorial in

Yerevan, accompanied by Honorary Consul of Israel to Armenia Ashot Shakhmuradyan, the Armenian Genocide Museum-Institute said.

Deputy Director of the Museum-Institute Edita Gzoyan welcomed the guests and introduced them on the history of the creation of the Memorial.

She also introduced the history of three cross-stones located in the territory of the Memorial, which are dedicated to the memory of Armenians killed during the ethnic cleansings carried out against the Armenian population in Azerbaijan in the end of the past century.

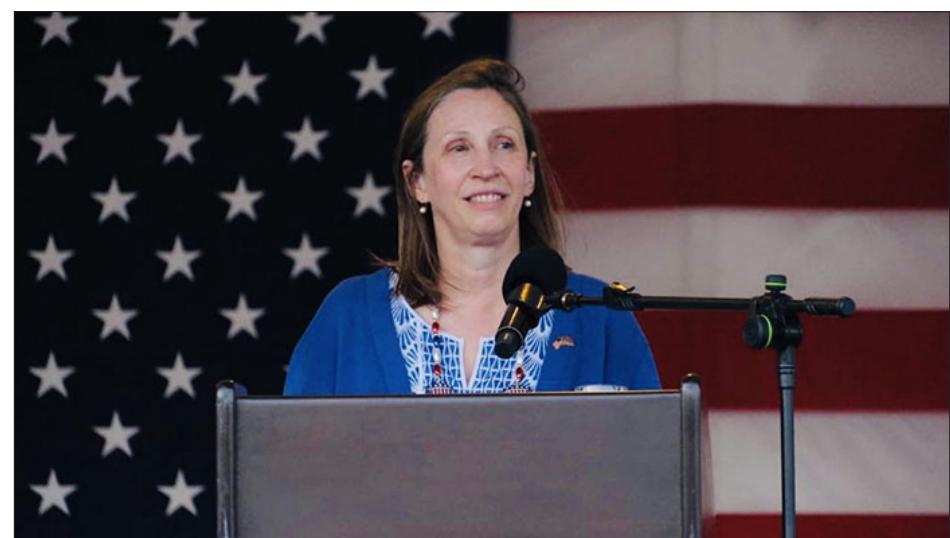
The delegation members laid flowers at the Eternal Flame and paid tribute to the memory of innocent victims with a moment of silence.

The guests also toured the Genocide Museum, got acquainted with the permanent and temporary exhibits.

At the end of the visit the Israeli Ambassador left a note in the Honorary Guest Book.

US Reaffirms Support for Democratic Development in Armenia

246th anniversary of US independence marked in Yerevan

YEREVAN -- The U.S. Embassy celebrated the 246th anniversary of the independence of the United States of America with an evening music, American food, and fireworks on Thursday. At the event, U.S. Ambassador Lynne Tracy reaffirmed U.S. support for democratic development in Armenia.

"The stories of our partnership encompass support for democratic institutions, civil society, free and fair journalism, economic growth, energy diversification, inclusive education, improved healthcare, access to water, security cooperation, preservation of cultural heritage, exchange programs, and humanitarian needs," Ambassador Tracy said in her remarks.

"We have partnered with Armenians in and out of government, like-minded diplomats and international

organizations, and American citizens, including proud Armenian-Americans. The tie that has animated this cooperation has been a shared sense of values. And, it is the power of these partnerships that has helped drive the significant progress we have seen in Armenia over the past thirty years," she added.

Independence Day, which Americans celebrate as the birthday of the United States of America, takes place on July 4 each year, in honor of the adoption of the Declaration of Independence on July 4, 1776.

Five members of the renowned Hover State Chamber Choir performed the Armenian and U.S. National Anthems in honor of the occasion. The theme of the event is the 30th anniversary of the U.S. – Armenia relationship.

Anna Vardapetyan Elected Armenia's Prosecutor General

YEREVAN — The National Assembly voted on Wednesday to appoint Anna Vardapetyan as Armenia's next Prosecutor General. She was voted in unanimously by 70 of the 107 Members of Parliament participated in the voting. The two opposition factions were absent from the sitting.

The current prosecutor-general, Artur Davtyan, will complete his six-year term in office on September 15. He was appointed in 2016 by the country's former parliament dominated by then President Serzh Sarkisian's loyalists.

"Vardapetyan's professional qualities, high moral and values meet, first of all, the requirements set by the legislation and the most important mission which, in our opinion, the future Prosecutor General of Armenia must fulfill," secretary of the ruling Civil Contract party parliamentary faction Hayk Konjoryan told reporters in the parliament.

Speaking on the parliament floor before the vote, Vardapetyan, pledged to ensure proper oversight of law-enforcement agencies combatting and investigating crimes. She said she will tackle favoritism within those agencies as well as what she called excessive delays in criminal investigations and a broader "lack of justice" in the country.

"If the prosecutor is consistent about a criminal case, the citizen will

not come to the gates of the government or the National Assembly to demand a [fair] investigation of their case," she said.

The New Prosecutor General will be sworn in and will take office on September 15.

Anna Vardapetyan was born in 1986 in Yerevan. She graduated from the faculty of law of Yerevan State University. In different years, she worked as advisor to the Chairman of the Court of Cassation, Secretary of the Council of Court Chairmen, advisor to the Minister of Justice, and Deputy Minister of Justice. Since March 2020 she has been an aide to the Prime Minister of Armenia as assistant on legal affairs.

Armenian Issues Co-Chairs Welcome Inclusion of Robust Funding for Armenia and Artsakh in Foreign Affairs Spending Bill

WASHINGTON, D.C. – Congressional Caucus on Armenian Issues Co-Chairs Congressman Adam Schiff (CA-28), Frank Pallone, Jr. (NJ-06), Gus M. Bilirakis (FL-12), Jackie Speier (CA-14), and David Valadao (CA-21) announced the inclusion of an unprecedented \$60 million in economic assistance for Armenia and \$2 million for demining activities in Artsakh in the Appropriations Subcommittee on State, Foreign Operations, and Related Programs spending bill for Fiscal Year 2023 that passed the full Committee. This welcomed news comes after the Co-Chairs and 60 Members of Congress sent a letter in April, requesting the Subcommittee to include robust aid for Armenia and Artsakh in the bill. The House is expected to vote on the underlying legislation in the coming months.

The funding for Armenia will help to bolster its economic development, private sector productivity, energy independence, and democratic and rule of law reforms. The funding language offers flexibility to address the ongoing humanitarian needs in Artsakh linked to the deadly 2020 war provoked by Azerbaijan. The bill also includes funding for demining activities that will help clear some of the dangerous mines and unexploded ordinances on civilian lands in Artsakh. Additionally, the bill includes language requiring the State Department and USAID to develop an assistance strategy for addressing humanitarian and recovery needs arising from the deadly 2020 war provoked by Azerbaijan in Artsakh. The strategy will identify resources and programs available to address the ongoing crisis, along with an estimate of resources available for such purpose.

"The significant economic support for Armenia and Artsakh included in the Fiscal Year 2023 funding bill demonstrates a firm commitment from the U.S. House of Representatives to the Armenian people.

We are pleased with the strong commitment the Appropriations Committee has made to the U.S.-Armenia relationship, and especially thank Appropriations State and Foreign Relations Subcommittee Chairwoman Barbara Lee (CA-13) and others on the Committee for their work on this bill," the Co-Chairs said. "This funding will go a long way in helping Armenia to build upon the significant democratic reforms it is currently enacting and help it grow into a strong regional economic partner for the United States.

"We also welcome the inclusion of demining funding for Artsakh and the language requiring the Administration to develop an assistance strategy to address the ongoing humanitarian needs relating to the 2020 war. It's clear that more can and must be done to help the people of Armenia and Artsakh in their time of need. We must also do more to hold Azerbaijan accountable for their aggressions and destabilizing actions in the region. We are deeply disappointed that the Department of State waived Section 907 of the Freedom Support Act last week, potentially allowing U.S. assistance to flow to Azerbaijan. We will continue to explore every action possible to halt any further funding to the corrupt Aliyev regime," the Co-Chairs concluded.

In September 2020, Azerbaijan, actively aided by Turkey and foreign mercenaries, initiated a deadly invasion of Artsakh that led to six weeks of devastating fighting that killed more than 5,000 people and forced more than 100,000 ethnic Armenians to flee their homes. Artsakh and Armenia continue to grapple with an ongoing humanitarian crisis that resulted from the invasion. Meanwhile, Azerbaijan continues to provocatively station troops in Armenian territory while falsely declaring the land as its own and illegally holding ethnic Armenians as detainees and prisoners of war in contravention of international human rights law.

Canada to Open an Embassy in Armenia

OTTAWA — Canada will open an Embassy in Armenia. Foreign Minister Mélanie Joly announced the plans at a press conference today.

"Following the mission and report of Stéphane Dion, Canada's Special Envoy to the European Union and Europe and Ambassador to Germany, on ways to increase Canadian support for Armenian democracy, Canada will open a full embassy with a resident ambassador in Armenia, allowing for stronger bilateral ties and increased

Canadian support for Armenian democracy," Minister Joly said.

"We strongly welcome Canada's decision to open Embassy in Armenia with resident Ambassador," Armenian Foreign Minister Ararat Mirzoyan said in a Twitter post.

"This is yet another milestone in progressively developing Armenian-Canadian relations which will further reinforce our bilateral cooperation based on common values," Minister Mirzoyan said.

Number of Applications for Obtaining Armenian Citizenship Triples

YERVAN -- The number of applications submitted to the Passport and Visa Department of the Police for obtaining Armenian citizenship has significantly grown, increasing the workload of regional and district departments.

According to the Police, this year is significantly different from previous years because the number of applications for Armenian citizenship from ethnic Armenians living in foreign countries has increased unprecedentedly.

"For comparison, some 3,448 such applications were submitted in January-June 2021, while their number has surged to 9,917 in the first half of 2022," the Police said.

One of the reasons for the surge is the desire to travel abroad for vacation with Armenian passport.

"Besides, this year there is also an increase in the number of foreigners arriving in Armenia to live and work for a long time who apply for the documents to legalize their residence, get registered and get social security

cards," the Police said.

The number of people applying to Armenian diplomatic bodies in foreign countries for citizenship and passport has also increased. Because of this the possibility of getting registered in the waiting list for the next 2-3 months is already exhausted. That is why people prefer to come to Armenia and pass the necessary procedures to receive citizenship and to get or exchange passports.

Aid to Armenia & Artsakh Included

Continued from page 1

this Act, the Secretary of State, in consultation with the USAID Administrator, is directed to develop and submit to the Committees on Appropriations an assistance strategy for addressing humanitarian and recovery needs arising from the conflict. The strategy shall identify resources and programs available to address the ongoing crisis, along with an estimate of resources available for such purpose."

"The Armenian Council of America is pleased to see Congress continue its commitment to Armenia's development and investment in the people of Armenia and Artsakh," said

Armenian Council of America (ACA) Communications Director, Arsine Kaloustian. "We are especially grateful to Chairwoman Lee, Ranking Member Rogers, and House Intel Chairman Rep. Adam Schiff (D-CA) for their leadership. Their work helps advance U.S.-Armenia relations at this most critical time in Yerevan's history."

"While Armenian Americans are pleased to see this aid package move forward," Kaloustian continued, "we remain deeply troubled that the Biden Administration continues to employ Trump-era policies that reward a Russia-backed military aggressor over a democratic, centuries old civilization fighting for its right to exist."

A Festive Beginning In Yerevan On the Occasion of the 175th Anniversary of the Armenian Evangelical Church

BY REV. NISHAN L. BAKALIAN

It was a festive evening to mark the 175th anniversary celebration of the founding of the Armenian Evangelical Church, held on Friday, July 1, 2022, at the Aram Khachaturyan Concert Hall in Yerevan. Gathering both young and old, Armenian Evangelicals from across the globe filled the venue to capacity to be part of this event that had been delayed a full year due to the pandemic. The animated encounters in front of the concert hall showed clearly

that this audience was not a random gathering of event-goers, but a close-knit community with a direct connection to one another, as well as to the history being celebrated.

As he opened the program, emcee Andranik Mardoyan, Armenia Press Officer of the Armenian Missionary Association of America (AMAA), lifted up not only the importance of the observance, but also the crises the Armenian nation faces today, as he asked the audience to rise in honor of those who sacrificed their

lives defending the homeland in the 44-day war in 2020. Thereafter, in his capacity as 175th Anniversary Chair, AMAA's Executive Director Zaven Khanjian offered words of welcome and a call to continue the work of the Armenian Evangelical Church for the sake of the gospel among the Armenian nation. "If there is one thing you take away from tonight's event, let it be our theme: "Let us hold fast ... our faith" (Heb. 10.23).

The heads of the five Armenian Evangelical Unions also each gave brief video greetings on the occasion of this event. It was noteworthy that in addition to the congratulatory letters printed in the program booklet, there were also letters of blessing from Garegin II, Catholicos of All Armenians (read by Abp. Nathan Hovhannisyan) and from the Armenian Patriarch Sahag Mashalian of Constantinople (excerpts read by A. Mardoyan). Both leaders stressed the importance of mutual respect and mutual support in serving the Armenian nation and people.

Reviewing the birth and growth of the church, the first of three film presentations attempted to draw the scope of the first three-quarters of a century of the Armenian Evangelical Church, portraying the inception and initial progress of the church, all the way up to the great losses sustained during the Armenian Genocide. It was a hopeful yet sobering depiction, reminding us that although the Armenian people today number many more than existed in 1915, our church has yet to recover from those wounds, and has much work yet to do.

Patiently waiting throughout this opening section were the Armenian State Chamber Orchestra and the combined Yerevan State Chamber Choir and the "Komitas" Choir. Taking the stage was conductor Dr. Vartan Agopian, formerly of Beirut but currently of Prague, who led the musicians in a series of pieces arranged by him for the occasion, a few played in each section of the program. These included hymn settings: a heartfelt rendition of "The Church's One Foundation", a light, almost whimsical "Faith of Our Fathers" and a contrapuntal setting of "A Mighty Fortress Is Our God". Also interspersed within the program were Armenian popular and folk songs, ranging from the classic

Gomidas ("Karoun a" and "Vaghshabad Dance"), to an Armenian folk-flavored Babajanian ("Azk Parabandz"), to a sensitive and dramatic offering of a popular song by Smbatyan ("Hayastan").

It is amazing to consider the quantity and range of contributions the Armenian Evangelical Church has made to the progress as well as the welfare of the Armenian nation. The second film presentation addressed the major ways the Church has been a blessing despite its small numbers, whether in the areas of biblical literacy, or education, or publication, or social service and more. So much laudable work has been done in so many countries, and the beneficiaries of that dedicated service, or their descendants, were in fact those seated in the concert hall this very evening!

The third film presentation centered primarily on the Evangelical Church of Armenia and AMAA-Armenia's work in the past three decades in Armenia and Artsakh. It was a good reminder to see on the screen the many initiatives in social as well as spiritual work that have been done over the years, and how the Evangelical Church of Armenia has an important role to play in the well-being of Armenia, with God's leading.

At the evening's conclusion, Maestro Vartan Agopian asked the audience to stand as he led the choir in an a cappella rendition of A. Missirian's "Lord's Prayer (Hayr Mer)". On behalf of the Armenian Evangelical World Council (AEWC), which organized the Jubilee Celebration, Rev. Joel Mikaelian, AEWC President, gave a closing charge to the audience: to take their faith out to those around them, laboring alongside their Armenian Apostolic and Armenian Catholic brethren, for the spread of the gospel. Thereafter he offered a benediction.

And so, as it was before the event, so also afterwards the attendees, anxious to greet one another, lingered together long after the lights were dimmed in the hall and continued their fellowship with the promise of more interactions in the days to come.

* Rev. L. Nishan Bakalian is the Coordinator of Church Relations of the Union of the Armenian Evangelical Churches in the Near East

Study Points to Armenian Origins of Ancient Crop with Aviation Biofuel Potential

ST LOUIS—New research from Washington University in St. Louis points to Armenian origins of ancient crop with aviation biofuel potential.

Camelina, also known as false flax or Gold-of-Pleasure, is an ancient oilseed crop with emerging applications in the production of sustainable, low-input biofuels.

Multidisciplinary research from Washington University in St. Louis is revealing the origins and uses of camelina and may help guide decisions critical to achieving its potential as a biofuel feedstock for a greener aviation industry in the future.

Biologist Jordan Brock conducted several field expeditions to collect wild camelina during his time as a graduate student at Washington University.

In this study, the researchers determined that camelina was likely domesticated from the Caucasus region near what is now known as Armenia, about 6,000 to 8,000 years ago.

Breeding programs to improve

this crop for biofuels applications should take into account the high levels of genetic diversity present in its wild progenitor, *Camelina microcarpa*, in Western Asia and the Caucasus region, the researchers said.

Camelina may have been a more important and widespread crop than previously thought, according to Brock's new study in the American Journal of Botany, co-authored by Melissa Ritchey, a PhD candidate in anthropology, and Kenneth M. Olsen, professor of biology, both in Arts & Sciences at Washington University.

Archaeologists have long theorized that camelina was domesticated in the regions around Armenia, while plant geneticists had entertained different, competing hypotheses for the plant's origins as a crop.

Ritchey said: "Through our analyses, we were able to test these hypotheses and provide a clearer consensus on the earliest domesticated appearances in Armenia."

India, Armenia Exploring

Continued from page 1

In his opening remarks, Mirzoyan likewise listed "defense and military-technical cooperation" among the areas that are "very promising for our countries."

"The ongoing discussions in these directions will turn into practical agreements and into new opportunities for our governments and businesspeople," he said.

Mirzoyan and Verma met separately before the session. According to the Armenian Foreign Ministry, Mirzoyan again praised the Indian government's position on the Nagorno-Karabakh conflict and "reaffirmed Armenia's support for India" in its long-running dispute with Pakistan.

Armenia and India signed a Memorandum of Understanding at the end of the session on Cooperation in the Fields of Trade, Economy, Technology, Science, Education and Culture.

"The Agreed Minutes of the IGC 8th Session and the Memorandum of Understanding between the Government of the Republic of Armenia and the Government of the Republic of India regarding Indian Grant Assistance for Implementation of High Impact Community Development Projects were signed at the end of the 8th session of Armenian-Indian Intergovernmental Commission on Cooperation in the Fields of Trade, Economy, Technology, Science, Education and Culture", the statement says.

Դեսպան Փոլատեան Յոյս Ունի,
Որ Հայաստանը Մինչեւ Տարեվերջ Պիտի
Կարենայ Յարաբերութիւններ Ստեղծել
Սէուտական Արարիոյ Հետ

Հայաստանի Գիտութիւններու ազգային ակադեմիային մէջ տեղի ունեցաւ Արեւելագիտութեան հիմնարկու «Ծոցի արաբական երկիրներն ու հայ համայնքները» արդի միտումներ եւ հիմնախնդիրներ» խորագրով միջ-ազգային գիտաժողովը, որ նպատակ ունի դիւանագիտական եւ ակադեմական շրջանակներուի ներգրաւմ ամբ քննարկել Հայաստան-Ծոցի արաբական երկիրներ համազործակցութեան հնարաւորութիւնները, ինչպէս նաև այդ երկիրներուն մէջ հայ համայնքներու զարգացման միտումները, առկայ հիմնախնդիրներն ու մարտահրաւելքները:

Թունուզի Հանրապետութեան եւ Մարոքի թագաւորութեան մէջ Հայաստանի հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Արշակ Փոլատեան նշեց, որ տարածաշրջանը բաւականին հետաքրքրական եւ առանձնայատուկ նշանակութիւն ունեցող տարածաշրջան է Արեւելքի մէջ, ուր կը բախին գերտերութիւններու շահեառ:

«Այս տարածաշրջանին մէջ քարիւղը եւ կրօնական գործօնը խսկապէս վերածուեցան քաղաքական գործօնի, եւ այդ առումով տարածաշրջանը մէծ հետաքրքրութիւն կը ներկայացնէ: Պէտք է նշեմ, որ մէծ ջանքերու շնորհիւ Հայաստանի անկախութենէն լետոյ մենք յաջողեցանք Արեւելքի արաբական երկիրներունի հետ

սկսիլ դիւանագիտական յարաբերութիւններ հաստատելու գործընթացը, եւ մինչեւ 2000-ական թուականը կարելի է ըսել Ծոցի արաբական բոլոր երկիրներուն հետ ունեցանք դիւանագիտական յարաբերութիւններ՝ բացառութեամբ Սէուտական Արաբիոյ, բայց յոյս ունինք, որ մինչեւ այս տարուան վերջ մենք պիտի յաջողինք նաեւ ացն երկրին հետ ստեղծել նոր յարաբերութիւններ», ըսաւ Փոյտատեան:

Հայաստանի մէջ Արաբական
Միացեալ իմիրու թիւններու
դեսպանութեան գործերու ժա-
մանակաւոր հաւատարմատար
(Chargue d'affaires) ԱՀՀամ Ռաշիտ
Ալ Սալմանի ըստ, որ իրապէս,
հայկական համայնքները մեծ
հեղինակութիւն կը վայելեն
աշխարհի տարբեր ծալքերու մէջ,
իսկ Արաբական Միացեալ իմիրութ-
իւններու հայկական համայնքը
յատուկ տեղ ունի օտարազգի
բազմաթիւ համայնքներուշարքին:

«ԱՄէն մեծ ուշադրութիւն
կը դարձնէ հանդուրժողա-

կասութեաս ու արժէքսերուս
ամրապնդելու համար իր դիրքերը
որպէս՝ հանգուրժողականութեան
համաշխարհացին կեղրոն, որ
համապատասխան միջավայր կը
ստեղծէ աշխարհի տարբեր
մշակոյթներու համար, կը դառնայ
հայրենիք բոլոր այն ժողովուրդներուն
համար, որոնք ներդաշնա-կութեան
մէջ կ'ապրին եւ կ'աշխատին իր
հողին վրայց, ըստ ան:

Ախուրեանի Մէջ Բացուեցաւ
44-Օրեայ Պատերազմի Զոհերու
Յիշատակին Նուիրուած Յուշահամալիր Ու
Զինուորի Պուրակ

Շիրակի մարզի Ախուրեան
համայնքի «Մայր Հայաստան»
կոթողի տարածքին բացուեցաւ 44-
օրեայ պատերազմի զոհերու
լիշտակին նուիրուած յուշա-
համալիր ու Զինուորի պուրակ։
Զեռամքը Շիրակի թեմի հոգեւորա-
կաններուն կատարուեցագ պուրա-
կին մէջ տեղադրուած խաչքարի
օրհնութեան կարգ։ Ի լիշտակ
անմահ զինուորներու պուրակ
ստեղծելու նախաձեռնութիւնը
ամերիկաբնակ, ծնունդով ախուր-
եանցի Դաւիթ Սաֆարեանինն՝
Սաֆարեան ընտանիքին կողմէ։
Պուրակի տարածքը՝ խաչքար ու
յուշակոթող, կ'ամքողջանայ
երեխաներու համար նախատեսուած
խաղահրապարակով։

«Այսին նաեւ դաստիարակ-
չական նշանակութիւն պիտի
ունենալու մեր երեխաներուն
համար մենք մեր զոհուած
հերոսներուն օրինակով պէտք է
մեծցնենք մեր մատաղ սերունդները:
Մեր հերոսները չեն մահացած՝
անոնք անմահացած են՝ տուած են
իրենց կեանքը, որպէսզի մեր հողն
ու ջուրը ու մեր խաղաղութիւնը
պահենք», իր խօսքին մէջ նշեց
Ախուրեան համայնքի ղեկավար
Արծրուն իգիթեանը՝ յաւելելով, որ
այսուհետեւ պուրակը պիտի ըլլայ
ուխտատեղի՝ սերունդներուն համար:

η ουρανού της περιπολίας στην Αθήνα, η οποία αποτελείται από την παραπάνω περιπολία και την περιπολία της Αθηναϊκής θάλασσας.

Լիոնի Մերրովով Նախագահը Յիւրընկալեց
Երեւանի Քաղաքապետ Յրաչեայ Սարգսեանը

Երեւանի քաղաքապետ Հրաչեայ
Սարգսեանը հանդիպեցաւ Լիոնի
մեթրոպոլի նախագահ Պրունօ
Պերնարի հետ: Ամփոփելով համատեղ
ծրագիրներն ու նախանշելով
յառաջիկայ աշխատանքները, Լիոնի
եւ Լիոնի մեթրոպոլի առաջատար

մասնագիտներուն աջակցութեամբ,
կարեւորուեցաւ համատեղ ծրագիր-
ներու իրականացումը երթեւե-
կութեան կառավարման, Երեւանի
գլխաւոր յատակագծի մշակման եւ
փորձաքննութեան, բնավայրային
ձեւաւորման բնագաւառներէն ներս:

«Երեւանը կը համագործակցի
աշխարհի աւելի քան 50 քաղաքներու
հետ եւ կ'անդամակցի միջազգային
ու տարածաշրջանային 8 կազմա-
կերպութիւններու ստեղծելով՝
պայմանագրային ծաւալուն դաշտ
մը եւ իրականացնելով՝ համատեղ
ծրագիրներ։ Երեւանը մեծապէս կը
կարեւորէ իր գործընկեր ֆրանսական
քաղաքներուն ունեցած փորձը եւ
զայն կիրառելու հնարաւորութիւնը՝
փորձի փոխանակումներու եւ
գործառութային աջակցութեան
միջոցաւ։ Օգոստելով՝ առիթէն՝
շնորհակալութիւն կը լայտնեմ 2020
թւականին։ Առաջին քայլութեանը՝

բուզավար Ավագալստան պատուակազմու
հետեւանքով յառաջացած խնդիր-
ները յաղթահարելուն ուղղուած
ֆրանսացի շուրջ 100 տեղական
ինքնակառավարման մարմիններուն
տրամադրած աջակցութեան
համար», - իր խօսքին մէջ նչեց
Երեւանի քաղաքապետ Հրաչեայ
Ալաբամոն:

Հստ աղբիւրին՝ Լիոնի
մեթրոփոլի նախագահ Պրունօ
Պերնարը իր կարգին պատրաստա-
կամութիւն յայտնած է աջակցելու
նախաձեռնուող բոլոր նոր ծրագիր-
ներու լիարժէք իրագործման մէջ:
«Երեւանի քաղաքակետարանին եւ
Լիոնի մեթրոփոլին միջնէ ձեւա-
ւորուած գործակցութիւնը տասն-
ամէնակներու պատմութիւն ունի եւ
այսօր մեզի համար մէծ պատիւ է
գործընկերային կապերու ընդլայ-
նուածը: Մենք ընտրած ենք այնպիսի
ուղղութիւններ, որոնք կարեւոր են
եւ խնդրայարուց: Ես վստահ եմ, որ
համատեղ ջանքերու ներդրման
շնորհիւ? պիտի կարենանք լուծումներ
տալ այդ ինուրիներուն», - ընդգծած
է Լիոնի մեթրոփոլին նախագահը:

«Ախուրեանի մէջ եմ ծնած ու
մէծցած եմ, մինչեւ 15 տարեկանս
այստեղ ապրած եմ, 44-օրեայ
պատերազմին զոհուած բոլոր
ախուրեանցի տղաները ինձի համար
հարազատ են: Պուրակ կառուցելու
գաղափարը անմիջապէս պատերազ-
մէն յետոց ծնած է՝ հինգ ամիս

Հրաշեայ Սարգսեանը այցելեց
նաեւ Մարսիլիա ուր հանդիպեցաւ
փոխադրամիջոցներու կառավարման
կեդրոն եւ գործարարներու հետ
կեդրոնին տնօրինը նշեց, որ
շուրջօրեայ ժամանակացուցով
աշխատող կառուցը ամբողջութեամբ
կը համակարգէ եւ կը վերահսկէ 35
շարժակազմով աշխատող մեթրուի,
շուրջ 650 հանրաշարժերու եւ 30
գծակառքերու (trolleybus) ընականոն
աշխատանքը:

Խօսելով փոխադրամիջոցային համակարգի Երեւանի մէջ նախաձեռնուած բարեփոխումներու ծրագիրներուն մասին՝ քաղաքապետ Հրաչեայ Սարգսեանը առանձնակիրուէն կարեւորեց գործընկեր քաղաքներու յառաջատար ու յաջող փորձի կիրառումը Երեւանի մէջ։

Այսուհետեւ Երեւանի քաղաքապետին գլխաւորած պատուիրակութիւնը հանդիպեցաւ հայ գործարաներու հետ, որոնք հայ-ֆրանսական արդիւնաբերութեան աստիճանի անուան էն։

Հրաշեայ Սարգսեանը հանդիպ-
ման մասնակիցներուն ներկայացուց
երեւանի զարգացման հեռա-
նկարները, առկայ խնդիրներու
լուծման գործին մէջ քաղաքացին
իշխանութեան որդեգրած քաղա-
քականութիւնը, ինչպէս նաեւ
ներդրումացին հետաքրիզութիւն
ներկայացնող ծրագիրներն ու
նախագծերը: Քաղաքացին տնտե-
սութեան զարգացման առումով
կարեւորելով գործարար շրջանակ-
ներու ներգրաւուածութիւնը՝
քաղաքապետ Սարգսեանը նշեց, որ
Երեւանը բաց եւ պատրաստակամ է
որեւէ առաջարկ քննարկելու եւ ըստ
ամենայնի օժանդակելու անոնց
կեանորի կոչման:

Հայսազգի գործարաները
պատրաստակամութիւն յայտնեցին
ներդրումացին ծրագիրներ իրա-
կանացնելու եւ նշեցին, որ իրենց
համար անչափ կարեւոր է մասնակցիլ
Երեւանի գարգարածան միտուած
հակառակութեան մեջ էաւածուած:

պահանջած է ամբողջացնելու
նախատեսուած աշխատանքը», նշեց
Դաւիթ Սափարեանը՝ տեղեկա-
ցնելով, որ ամէն տարի Հայաստան
կու գայ՝ կապը հայրենին երկրին
հետ կը պահէ, իսկ այսօր Զինուորի
պուրակի բացման ներկայ էին նաև
անոր զաւակները:

Արկածային Երկու Պատմութիւն

Ա. Ես Մահուլդի Գործարանի Բանուոր

Բ. Ինստիտուտ Ընդունուելու Փորձ

ԴԵՆՐԻԿ ԱՍԱՍԵԱՆ

Ա... Մինչ այս, մինչ այն, ես որոշեցի այդ տարի Համալսարան ընդունուելու դիմում չներկայացնել: Մինչեւ բանակ զնալու տարիքիս համեմը դեռ երկու տարի կար: Ոչ մի արտառոց բան չէր պատահի, եթէ ես մի տարի ուշ ընդունուելի համալսարան, կամ որեւէ այլ բարձրագոյն ուսումնական հաստատութիւն: Ինձ անհաժաշտ էր կարուել իրականութիւնից, ու մի տեղ աշխատանքի անցնել՝ փորձելով մոռանալ երազանքը:

Մեր բարեկամի միջնորդութեան շնորհիւ աշխատանքի անցայ երեւանի Մահուլդի գործարանում: Այն գտնում էր երեւանցիներին ծանօթ կառուուկի Առաջին մասում, Հոկտեմբեր կինոթատրոնից ներքեւ, հին օդակայան գնալու ճանապարհին, Ծիսախոտի գործարանի հարեւանութեամբ:

Որպէս նոր աշխատողի, ես դատապարտուած էի աշխատել միայն գիշերային հերթափոխին: Իմ բարեկամն էլ չկարողացաւ ինձ տեղափոխել տալ առաջին կամ երկրորդ հերթափոխի:

Հսկայական ճանապարհ էի կտրում աշխատանքիս վայրը հասնելու համար, եւ այն էլ՝ դանդաղաշարժ տրամվայով: Տնից դուրս էի գալիս երեկոյեան ժամը վեցին՝ ժամը ութին շարունակելու համար ինձ սպասող նախորդ աշխատողի կիսամ թողած գործը:

Եղաւ այնպէս, որ ձմեռուայ ցուրտ օրերից մէկի ժամանակ, սառած մարմինս քիչ-միչ տաքացնելու միտումով, նստել էր պատի տակ՝ յատակի տակով անցնող ջեռուցման խողովակի միջոցով ջերմութիւն ստանալու համար: Ես նոյնիսկ մէկ վայրկեան իսկ իրաւունք չունէի հեռաների վրայ պտտուելու շնորհիւ մազակալուում էր: Ուշադիր չլինելու դէպում, կերպասը կարող էր թեքուել աջ կամ ձախ, որի պատճառով կերպասը:

Ցատակի տակի ջերմութեան ազեցութեան տակ, գիշերուած ժամը երկուսի-երեքի արանքում, չզիտեմ քանի րոպէտ ննջել էի: Զարթնեցի մեքենայի աշխարհ իւլացնող վթարային ազդանշանից, որի ձայնը տարածուած էր ամբողջ գործարանով մէկ: Մի քանի վայրկեանում, չունէի մազակալուում, չամարդ էր անկիւն տեղադրուած իմ մէքենայի շուրջը բոլոր շնորհին ինձ ծանօթ-անծանօթ աշխատողներ:

Պարզուեց որ մի քանի տասնեակ մետր թանկարժէք կերպաս փչացել էր ու գործածութեան համար դարձել ոչ պիտանի: Ես ամօթից չփիտէի ինչ անել, մանաւանդոր, մէր բարեկամի միջնորդութեամբ էի աշխատանքի բարձրագոյն ընդունուելու դիմուուկի վայրէլու կախ, առանց ինձ մի բառ ասելու, գնաց իր արտադրամասը:

Ինձ մնում էր անձան, առանց խօսքի թողնել ու հեռանալ գործարանից՝ բախտի քամականոյքին թողնելով իմ յետագայ ճակատագիրը:

Բայց ո՞ւր գնալ այդ ուշ ժամին, այդ սառնամանի քին, երբ ոչ մի փոխադրամիջոց չկար: Առաւտեան ժամը չորսի մօտերքն էր, երբ դուրս եկայ գործարանից: Ինձ ամհաժեշտ էր մի տաքուկ տեղ գտնել մինչեւ քաղաքային տրամվացից աշխատանքի սկզբ: Այսաւոր սառնամանի քը ուսկորներիս էր հասել, ոտքերս փայտացել էին: Հագիս վերարկուն էլ հնամաշ, գնել էինք հենց մեր բարեկամից, որն ինձ աշխատանքի էր տեղաւորել:

Ահաւոր ցրտից սրթսրթալով, քայլերս ուղղեցի Մահուլդի գործարանի հարեւանութեամբ գտնուող ծխախոտի գործարան: Երկաթեայ ցանկապատին մի քանի հարուած տալով՝ գրաւեցի պահակի ուշացել:

- Տղայ ջան, էս ինչ ես շուխուր (անտեղի աղմուկ) անում, ինչ ես ուղուր ես ուղում, էս ժամին ինչ ես անում էստեղ:

- Հայրիկ ջան, ասացի, ես Մահուլդի փաբրիկայից եմ: Դուրս եմ եկել աշխատանքից, տուն եմ գնալու, բայց էս ժամին արանսպորտ չկայ, թոյլ կը տաս՞ս մի քիչ տաքանամ քո պահակակէտում:

- Էղի ինչի՞ ես դուրս եկել, էս էս ժամին:

- Երկար պատմութիւն է հայրիկ ջան, թող ներս գամ, կը պատմէն:

Երանոս էր այդ բարի մարդու անունը: Նա իսկական հօր նման ինձ պատսպարեց իր տաք օճախում, ուղուած իսկ աշխատանքի անցնութեան ժամը վեցին՝ ժամը ութին շարունակելու համար ինձ սպասող նախորդ աշխատողի աշխատողը:

- Ինչպէս տեսնում եմ բալես, դու յուսահատուողներից չես, դու կը հասնես քո նպատակին, միայն թէ ինձ չմոռանաս հրաւիրել քո առաջին:

Բ. ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ ԸՆԴՈՒԿ ՈՒԵԼՈՒ ՓՈՐՁ

...Մօտենում էր 1955-ի գարունը: Հիանանի տեսարան էր բայց ուել Պուշկինի այգում: Աշ ու ձախ աշխատում էին բանուուրները, կտրարում, ձեւի էին բերում ծառերը Առաջուաց նման, արդէն ոչ շատ յաճախ, ընկերներով հաւաքուում էինք մեր այգում: Մեր խմբի Զաւէնն արդէն համալսարանի երկրորդ կուրսում էր սովորուած: Լիլիթը իններորդ դասասարանի էր աւարտելու: Ժիրիկը դիմելու էր Համալսարան: Իմ վիճակն էր անորոշ: Ինքնակամ հեռացել էր գործարանից: Լաւ էր, որ գործ «Հասարքեցին» ինձ վրայ: Հաւանաբար բաւարարուեցին այդ ամսուաց աշխատավարձը չվճարելով:

Իմ վիճակն էր անորոշ: Ահաւեշտ էր պարապել գէթ Համալսարան ընդունուելու համար, որպէս զի բանականամաս: Սարսափելի էր մտածել բանակ զնալու մասին: Երեք տարի վասն ոչինչի կորցնել ինձ համար չէր: Ես պարուուր էին ինձ համար չէր:

ՊՐՈՇՈՒՄ ԿԱՂԱՋՆԵԼ:

Այսպէս կամ այնպէս, սրտիս ամէնամօտ մասնագիտութիւնը ժուռնալսատ, լրագրող դառնալն էր Հայրիկս, թէեւ շատ մտերիմ բարեկամներ ունէր ինձ օգնելու համար, սակայն նա այն մարդը չէր, որպէսպի ինչ որ մէկին իննորդէր ինձ օգնել ընդունելութեան քննութիւնների ժամանակ: Մայրս խառնուեց գործին ու մի օր դիմեց հայրիկս:

- Ինչ անել չ'անելու մասին չէ խօսքը, դու պիտի բարձրագոյն կրթութիւն ստանաս տղաս, բացի դրանից դու կ'ազատուեն բանակից:

- Բայց ես չեմ կարող քննութիւնները յանձնել, որքան ունենալու գաղաքանակամ համար կամ աշխատատութիւն: Ես այդ առաջարկան չ'անդամանակամ էր կամ աշխատատութիւնը:

- Պատմական աշխատանքի մասում էր մի աշխատանք:

- Ունեմ, այս, ունեմ Վէրժին, սակայն անհամաստ է Հենրիկին օգնելու, նա համալսարամ էլ ընդունուի, միեւնույնն է՝ չի սովորելու: Նրա ուղեղը միայն երաժշտութեամբ է լցուած, ճիշդ չե՞մ ասում տղամաս, շրջուելով իմ կողմը աւելացրեց իմ անման հայրիկը:

- Ինչ ասեմ հայրիկ, ինչ ես ապահովանայի կամ աշխատանքի միայն հանձնանակամ էր կամ աշխատատութիւնը:

- Անշուշտ ճիշդ եմ:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում, բայց, ինչպէս քիչ առաջ ասացիր՝ ուղեղս երաժշտութեամբ է լցուած: իսկապէս ես պէտք է մի տեղ սովորեմ, որպէսպի բանակ չտանուեն:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

- Հայրիկ, այս, սիրում եմ գրականութիւնը, գիտես, յօդուածները էլ եմ գրում, տպագրուում, հոնորար ստանում էնունը կուրեցիր կամ աշխատանքի մասում:

Հարիւրամեակ Զմիւռնիոյ Աղէտին 1922-2022

Ս. Ստեփաննոս Մայր Եկեղեցիին Վախճանը Ղետոնդ Եպիսկոպոս Դուրեանի Օրագիրէն

«Զմիւռնիոյ հայոց Ս. Ստեփաննոս տաճարը իր հսկայ եւ հոյակապ կառուցուածքով, իր միակտուր սիւներով, իր գեղակերտ զմբեթով ճարտարապետական գլուխ գործոց մըն էր: Տաճարը շրջապատուած էր Եկեղեցապատկան շէնքերով եւ ամրաշէն պատերով»

ԴԵՐՈՒՆ ԵՊՍ. ԴՈՒՐՅԱՆ, Առաջնորդ

ԴՈԿՏ. ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅԱՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Յոյն եւ Թուրք Հակամարտութիւն

1915-ի թեղասպանութեան
ատեն Զծիւռնիա եւ շրջանի հայութիւնը զերծ մնաց ընդհանուր կոտորածներէ շնորհիւ քաղաքի եկեղեցական եւ ազգային կեղրոնական վարչութեանց զգոյշ եւ խոհեմ քաղաքականութեան գլխաւորութեամբ թեմակալ Առաջնորդ Մատթէոս Եպիսկոպոս ինձէեանի: Կացութիւնը սակայն տարբեր եղաւ եւ շատ ողբերգական 1919-1922-ի յոյն ընդդէմ թուրք պատերազմէն ետք: 1922-ի գարնան Եւրոպայի դաշնակից տէրութիւնները ջանացին հաշտութիւն գոյացնել յոյներու եւ թուրքերու միջեւ, սակայն յոյներ նոր բարդութիւն յարուցին Զծիւռնիոյ շրջանը ինքնավար հոչակելով եւ իոնիոյ բնակչութեան պաշտպանութեան նախաձեռնելով:

Այլ նպատակով յոյն պետութիւնը 25,000 զինուոր ցամաքանանեց Ռոտոսիթոյի մէջ, եւ յետոյ արեւելեան Թուրքիոյ մէջ կեղրոնացուց 42,000 զօրք դէպի Կ. Պոլիս յառաջանալու միտքով։ Այս վտանգաւոր իրավիճակին օգտուելով, Մուսթաֆա Քեմալ 1922 Օգոստոս 25-ին յարձակեցաւ Աֆիոն Գարահիսարի վրայ եւ պարտութեան մատնեց յոյնեղը՝ յառաջանալով դէպի Զմիւռնիա։ Երկու շաբաթ ետք, Մեպտեմբեր 9-ին, դաշնակից պետութեանց՝ անդլիական, Փրանսական, իտալական եւ ամերիկեան զրահաւորները արդէն խարսխեցին Զմիւռնիոյ նաւահանգիստը, մինչ յունական վերջին զրահաւորը նոյն առաւօտ արդէն փախուստ տուած էր պարտութեան մատնուելէ ետք Թուրքիոյ հետ ներքին կոիւներու ընթացքին։

የኢትዮጵያ ማኅበር

Զմիւռնիոյ քրիստոնեայ տար-
ը իր լոյսը դրած էր այլեւս
եւրոպական եւ ամերիկեան տէրու-
թեանց վրայ, զգալով քեմալական
թուրքերու վերահաս վտանգը:
Օգոստոս 26-ին լոյն բանակը խոր-
տակուեցաւ Աֆիոն Գարահիսարի
մօտ, Զմիւռնիայէն 200 մղոն արե-
ւելք, իսկ Սեպտեմբեր 1-ին լոյներ
լքեցին իրենց դիրքերը քեմալա-
կան զօրքերու լառաջացման դի-
մաց: Նոյն օր վիրաւոր լոյն զի-
նուորներ Զմիւռնիա հասան իրենց
դէպի Յունաստան փախուստի ճամ-
բուն վրայ թշուառ վիճակի մէջ:
Մինչեւ Սեպտեմբեր 5 փախստա-
կաններու թիւը օրական 300,000-ի
կը հասնէր, որոնք իրենց երախսա-
ներով եւ գոլքերով կ'ապաստանէին
եկեղեցիներու եւ գլորոցներու բակե-
րը՝ սպասելով յունական նաւերուն:

Յունաց Եւ Հայոց
Ահաւոր Զարդը

Այս բոլորին յաջորդեց Զմիւռնիոյ 1922 թուի ահաւոր ջարդը երբ քաղաքը թալանի եւ հրդեհի մատնուեցաւ: Բազմահազար յոյներու կողքին նաև բարգաւաճ հայեր կ'ապրէին իրենց եկեղեցիներով ու դպրոցներով թեմակալ Առաջնորդ Ղեւոնդ Եպիս-

կոպոս Դուրեկանի եւ հոգեւորակա-
նութեան հոգածութեան ներքեւ։
Շատեր խուճապահար ստիպուե-
ցան փախչիլ դէպի Յունաստան։
Այդ շրջանին Զմիւռնիոյ մէջ կար
15,000 հայութիւն, եւ շրջակացքն
ալ՝ 10,000, օրուան Առաջնորդին
որ նախկին Առաջնորդն էր Պուլ-
կարիոյ թեմին եւ յետագային նա-
հատակ Առաջնորդը Ամերիկահայ
թեմին, որ իր ականատեսի վկացու-
թիւնները օրագիրի ձեւով պահած
էր ու յետոյ լոյս տեսած Երուսա-
ղէմի 1982 թուի «Սիրոն» ամսագրի
յաջորդական թիւերուն մէջ։

Զծիւռնիոյ շրջանի հայութիւնը «սարսափահար ու սովածկը լեցուէին գաղութիւն հաստատութեանց պատսպարաններուն մէջ»: Քաղաքի վտանգին առաջքը առնելու համար հայ եւ լոյն եպիսկոպոսները կ'որոշչին Սեպտեմբեր 2-ին դիմում կատարել լոյն Բարձր Քոմիսերին եւ Զծիւռնիոյ կառավարիչին արտօնութիւն ստանալու օտար զեսպանատուններու օգնութիւնը հայցելու, որուն սակացն, ինչպէս միշտ, անզլիական, ամերիկեան եւ իտալական հիւպատուններ այլընդացլոյց պատասխաններ կուտային, խաբուսիկ եւ անորոշ, առարկելով որ իրենց պարտքը կատարածին Զծիւռնիա զրահաւորներ դրկելով ամերիկեան քաղաքացիներու պաշտպանութեան համար:

Երբ մեծ պետութիւններ
դատարկ եւ խարուսիկ պաշտպա-
նութիւն կը քարոզէին քրիստոն-
եաներու նկատմամբ, անդին Ղե-
ւոնդ Եպիկոպոս Դուրեան եւ յոյն
Խրիստոսովու Եպիկոպոս կը հե-
ռազրէին Ցունաստան եւ Կ. Պոլիս
Հայոց Զաւէն Պատրիարքին փո-
խաղրանաւեր խնդրելով վտանգ-
ուած հայութիւնը անյապաղ
Զմիւռնիացէն այլուր փոխադրելու
համար, առաջին հերթին դէպի
Ցունաստան:

Յոյներուն Նահանջը

Սիւս կողմէ արդէն յոյն կառավարութիւնը տկարութեան իսկական նշաններ ցոյց կուտար պատճառ դառնալով թշնամիին անարդգել թափանցումին դէպի Զծիւռնիա: Յոյներու մեկնումով ծայր պիտի տար խուճապահար ելքը մնացեալ քրիստոնեաց տարրին, ուղղակի եւրոպական պետութեանց ներկայացուցիչներու աչքին առջեւ: Երկու օր ետք, Սեպտեմբեր 9-ին Զծիւռնիա մտած թուրք զինուորականներ թրքական դրօշը պարզելով սկսան յառաջանալ հայոց թաղերուն ուղղութեամբ՝ պատճառ դառնալով հայոց իրենց տուներէն Սուլը Ստեփաննոս մայր Եկեղեցին ապաստանիլ:

Ճմիւռնիոյ հայոց Առաջնորդարանը թրքական դրօշը պարզեցի նշան Օսմանեան տիրապետութեան: Առաջնորդ Ղեւոնդ Եպիսկոպոս կը գրէր թէ «խուժանը բունութեամբ տուներ կը մտնէր, տնեցիները կը խոշտանէիր, եւ կողոպտելի ետք կը սպաննէր»: 200,000-ի կը հասնէր քրիստոնեաներու թիւը Ճմիւռնիոյ մէջ: Սեպտեմբեր 6-ին ամերիկեան երկու զրահաւորներ եւս հասան մարդասիրական նպատակներով, քանի որ Միացեալ

Ա. Սպեկիանոս մայր Եկեղեցին

Նահանգներ պատերազմի մէջ չէր
թուրքոյ հետ, ինչպէս միւս պետու-
թիւնները էին: Անոնք ամերիկեան
քաղաքացիները հեռացւցին դէպի
Միդիլինի կղզին երբ արդէն քա-
ղաքը թողլքուած էր:

Հայ եւ Յոյն Եպիսկոպոսներու
Ահազանգը

Ղեւոնդ եւ Խրիստոսովու
Առաջնորդ եպիսկոպոսները այս
անգամ Անգլիա Քէնթըրպըրի Ար-
քեպիսկոպոսին դիմեցին խնդրե-
լով որ Անգլիա զինադադար առա-
ջարկէր Քեմալի՝ «յանուն Քրիս-
տոսի աճապարեցէք կանխելու հա-
մար Վերահաս աղէտը» ըսելով, եւ
սակայն խնդրանքը տեղը չհասաւ,
եւ անոր փոխարէն Անգլիա խոս-
տացաւ պաշտպանել քաղաքի անդէ-
իացի համայնքները:

Զարդ Եւ Հրդեհ Զմիւնիոյ Մէջ

Սեպտեմբեր 9-ին, 1922 շաբաթ օր, թուրք յառաջապահ գործադիր քեր Զմիւռնիա մտան, եւ նոյն գիշերը յոյն եւ հայ թաղաժամերը նշաւակ դարձան թուրք վայրագութեանց, եւ յաջորդ օրն արջարդերը սաստկացան եւ հրդեհ մը բոնկեցաւ հայկական թաղերէ ներս Քեմալ իսկոյն Զմիւռնիոյ կառավարչութիւնը յանձնեց Նուրեետտի նին: Ինչ որ Զմիւռնիա չէր տեսած 1915-ին, տեսաւ այդ օր երբ Քեմալ լական թուրքեր հայոց դէմ առին բնաջնջումի ոճրապարտ քայլը Քաղաքին երկու երրորդը, այսինքն հայոց, յունաց եւ եւրոպաց ւոց թաղերը հրոյ ճարակ դարձան. Սպաննուած հայերու շարքին կային Զմիւռնիոյ Թէմի քաղաքական ժողովի ատենապետը՝ օրէնսդիքտ եւ իրաւաբան Նազարիէթ Ներսէսեանիր կնոջ եւ զաւկին հետ:

Յոյն Մետրապոլիս
Նահատակ

Կառավարիչ Նուրետասինիք
առաջին գործը եղաւ տեսակցիլի
յոցն մետրապոլիտ Խրիստովոմու
թագիսկոպոսին հետ յայտնելու հա-
մար որ Անկիւրիոյ պատերազմա-
կան ատեանը մահուան դատապար-
տած էր զինք, ցոյց տալով թղթած-
րար մը կեղծ ամբաստանութիւն-
ներով լեցուն: Բարձրատիճան հո-
գեւորականը խուճապին կը յանձ-
նէր երբ եպիսկոպոսը շնչնքէն դուրս
կ'ելլէր: Հէք Մետրապոլիտը անն-
կարագրելի խոշտանգումներու են-
թարկելէ ետք կը սպաննէին տեղ-

ւոյն վրայ, մինչ անդին հայեր
զանգուածաբար կը կոտորէին
ոմքակոծելով Ս Ստեփենոս եկե-
ղեցին ուր հազարաւոր հայեր
խռոնուած էին:

Երկու քաջ Դայ Կիսեր
Երկու հայ կիներ յանձն կ'առ-
հն խնդրագիր նամակներ հասց-
լ եւրոպական հիւպատոսարան-
ոուն՝ ծպտուած որպէս հիւան-
պահուհիներ: Նամակները հա-
ն խտալացի Աւագերէց Տօն Սքալ-
րինիի ձեռքը, որուն միջնոր-
թեամբ ոմքակոծումը կը դադ-
ել եւ Հազարաւոր ապաստանեալ-
ո եկեղեցին դուրս կը բերուէին:
Ք Աւագերէց Սքալիարինի կը
Զէր հացոց թաղերը, կը տեսնէր
կու ծպտեալ կիները, եւ լսելով
ոնց թախանձանքը կը խոստա-
ր հրամանատարին երթալ եւ
որ գթութիւնը հացել:

Նոյն օր Երէշը կը վերադառնար Ս Ստեփաննոս Հայոց եկեղեցի աւետելու հրամանատարին բարի հրահանգը, որուն շնորհիւ յարձակումները կը դադրէին: Սեպտեմբեր 12-ին յատուկ յանձնախումբը մը, երկու լատին եկեղեցականներէ, երկու եւրոպացի նաւազներէ եւ մէկ թուրք սպացէ բաղկացած, Սուլրէ Ստեփաննոս եկեղեցին գալով դուրս կը հանէին բոլորը որոնց մէջ նաև 2,000-ի չափ մանուկներ: Երեկոյեան ժամուն եկեղեցին պարպուած էր եւ թուրքեր տիրացած անոր:

Ազատարար Յունական Նաւերը

Հակառակ քաղաքի համատարած հրեհին, 1922 Մեպտեմբերի 24-ին Յունական յածանաւ մը Զմիւռնիա գալով ազատեց 15,000 մարդիկ, կիներ եւ երախաներ: Երկու օր ետք այս անգամ 17 յունական նաւեր եկան եւ 40,000 մարդիկ եւս փոխադրեցին Միլիլինի: Անոնց յաջորդեց անգլիական փոխադրանաւ մը, եւ Հոկտեմբերի 1-ին, ընդամէնը 180,000 գաղթականներ Զմիւռնիացէն փոխադրուած էին Մուսթաֆա Քեմալի տուած ժամկէտէն միայն վեց ժամ առաջ: Անոնցմէ անկախ 60,000 հոգի եւս ազատեցան անգլիական եւ յունական նաւերով: Զմիւռնիացէն ազատագրուած քրիստոնէայ տարրին ընդհանուր թիւը կը հասնէր 250,000-ի, անոնց մէջ սակաւաթիւ հայեր որոնք ազատեցան ու միացան աղէտէն առաջ հոն բնակող 25,000-ի հասնող հայութեան:

**Ա. ԵԼ Մ. Յովսէփիեան Վարժարանի
Հինգերորդ Եւ Ութերորդ Դասարաններու
Աւարտական Հանդէսը**

Կիրակի, 26 Յունիս 2022-ի երեկոյեան տեղի ունեցաւ Արեւմտեան թեմէն ներս գործող Փասատինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոց Ա. Ել Մ. Յովսէփիեան Վարժարանի հինգերորդ եւ ութերորդ դասարաններու ամավերջի աւարտական հանդէսը, ներկայութեամբ թեմիս Բարեկինամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Յովսան Արք. Տէրտիսանի, Վարժարանի տնօրինութեան, ծնողներու, բարեկամներու եւ շրջանաւարտներու:

Այսուհետեւ ամավերջեան հանդէսի գեղարուեստական բաժինէն յետոյ՝ տեղի ունեցաւ վկայականներու յանձնանարարողութիւնը: Վկայականներու բաշխումէն ետք, Առաջնորդ Սրբազն Հայր իր հայրական բարեմաղթութիւնները փոխանցեց նախ աշակերտներուն, ապա բարձր գնահատեց ուսուցիչներուն ժրաշան աշխատանքը եւ անոր արգասիքը հանդիսացող հայաշունչ եւ հոգեպարար այս հանդէսը, շնորհակալու-

Հանդիսութիւնը բացուեցաւ Տէրունական «Հայր Մեր» աղօթքով եւ Հայաստանի Հանրապետութեան օրներգի երգեցողութեամբ, որմէ վերջ, Վարժարանի Տնօրին Շահնկան Մանկրեան ողջունեց ներկաները եւ յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Առաջնորդ Սրբազն Հօրը այս միջոցառումը իր ներկայութեամբը պատուելու համար:

Վկայականներու բաշխումէն յետոյ երեկոն փակուեցաւ Սրբազն Հօր «Պահպանիչ» եւ «Հայր մեր» աղօթքներով:

Norayr Daduryan Armenian-Turkish Translation Services

From Armenian-Turkish to Armenian and English languages.

Bring your family's history back to life!

Family letters, postcards, diaries, and more...

Please reach out for quotes

Website: norayr.daduryan.com

Email: norayrdaduryan@gmail.com

Իրաքահայերու Հայ Ընտանեկան Միութեան Շաբաթօրեայ Վարժարանի 43-Րդ Ամավերջի Հանդէսը Եւ Վկայականներու Տուչութիւն

ԽԱԶԻԿ ճԱՍՈՅԵԱՆ

Այս վարժարանի դասերը երկու տարի հեռակայ կապով տեղի ունեցան:

Այս տարեշրջանին 2021-2022 պահածեւ ժահրի սահմանափակումները մասամբ մեղմացած ըլլալով, բոլոր ամէնօրեաց եւ շաբաթօրեաց վարժարաններուն նման, մեր վարժարանն ալ աշակերտութեան ֆիզիքական ներկայութեամբ, վարժարանի շատ արդիւնահատ տարի մը ունեցաւ:

Մեստեմբեր 2021-ին երկրորդ Շաբաթը, դպրոցի վերամուտի օրն էր: 88 աշակերտ-աշակերտուհիներ մեծագոյն հաճոյքով դպրոց սկսան դալ: Հոկտեմբերի երկրորդ Շաբաթը, տեղի ունեցաւ Մշակոյթի ամսուայ ձեռնարկը: Միայն չորս շաբաթ դպրոց յաճախող այս փոքրիկները Մշակոյթի ամսուան առիթով, իրավէս շատ գեղեցիկ հանդիսութեամբ նշեցին Սրբոց Թարգմանչաց մեծինորդուրդ տօնը: Այս ձեռնարկին ետք, Նոյեմբերին դպրոցին ներս Աստուծոյ փառք եւ

Քրիստոսի Յարութեան սքանչելի տօնը, Մայիս ամսուայ տօներէն մին' մայրէրու տօնը, շատ գեղեցիկ ձեռնարկով մը մեր փոքրիկները անխառն սիրով ողողեցին իրենց թանկագին մայրէրը:

Այս տարի եւս մեր դպրոցը այցելեցին գաղութիս հոգեւոր, աշխարհիկ մեծանուն գործիչներ, մտաւորականներ եւ հասարակական գործիչներ Հայաստանին կամ մեր գաղութիչն:

Իսկ ամէնէն ուշագրաւ եւ անձունալի օր մը եղաւ Հայաստանի Հանրապետութեան մեր համայնքի ամբողջական սէրն ու յարգանքը վայելող, երկու շրջանի նախկին Գլխաւոր Հիւպատոս, դեսպան՝ Դոկտ. Արմէն Բայրուրդեան, որ հակառակ իր արտակարգօրէն զբաղած ըլլալուն, այս համեստ վարժարանը այցելեց եւ իր խորագոյն տպաւորութիւնները կիսեց պատասխանատուններուն հետ: »Սիրելի փոքրիկներ, հիմա տակաւին շատ փոքր էք, բայց երբ մեծնաքինչ դիրքի եւ պաշտօնի վրայ ըլլաք, իշեցէք եւ այցելեցէք ձեր

շնորհակալութիւն յայտնելով նշուեցաւ Գոհաբանութեան Օրը, ինչպէս ամէն տարի այս տարի եւս դպրոցի աշակերտութիւնը դրահամահաւաւաք մը կազմակերպեց ի նպաստ Հայաստան Համահայկական Հիմնադրամի, իսկ Նոր Տարուան եւ Ս. Ծննդեան Տօներուն առիթով, տեղի ունեցաւ այս տօներու աշխարհիկ եւ հոգեւոր տօները, կաղանդ պապային մասնակցութեամբ, երգով, խօսքով արտասանութիւններ կատարելով, աշակերտութիւնը Զմեռ պապիկն ստանալով իրենց նուէրները:

2022-ի տարուայ ընթացքին ունեցանք նոյնքան շահեկան եւ խորիմաստ ձեռնարկներ, Ապրիլ 24-ին շատ յուղիչ եւ գեղեցիկ ձեռնարկով ոգեկոչուեցաւ Մեծ Եղեռնի Սրբադասուած նահատակներուն անմեռ յիշատակը: Իսկ անոր յաջորդող Ս. Զատկուան եւ

պապերուն եւ ձեր Մայր Հայրենիքը, յորդորեց Պրն. Գլխաւոր Հիւպատոսը:

Աշակերտութեան, ուսուցիչներուն եւ միութենական ղեկավարներուն համար, այդ օր անջնջելի եւ յիշատակելի օր մըն էր պարզապէս:

Նմանապէս այս տարի առաջն անգամ ըլլալով մեր վարժարանը այցելեց կենտէյլ քաղաքի Կրթական Խորհուրդի նախկին նախագահ եւ 17 տարի սոյն Խորհուրդի անդամ եղած՝ Տիար Կրէկ Գրիգորեան: Յարգելի հիւրը ոչ միայն ինք, այլ իր ծնողները նաև ԱՄՆ ծնած հայեր եղած են: Պրն. Գրիգորեան իր հիացմունքը յատնեց եւ ներողութիւն ինդեքց ըսելով. «17 տարիներուն կլենտէլ քաղաքի բոլոր դպրոցներուն ծա-

Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի Անմեռ Յիշատակին Յուշաձողի Զետեղում

Շաբաթ, Յունիս 11, 2022 առաւտեան ժամը 10:00-ին Լոս Անձելը գաւառի Լա Վլըն քաղաքի Mill Park-ի շատ գեղեցիկ զբանագիր մէկ բաժինը, անուանուած է Լա Վլըն քաղաքի բնակչութեանը՝ ամերիկահայ գոլէճի հիմնադիր եւ նախագահ, Ամերիկայի ողջ տարածքին մէջ առաջին հայ գոլէճին «Մաշտոց Գոլէճ»ի հիմնադիր եւ 20 տարիէ աւելի եղած է գոլէճի նախագահ եւ երեք ամերիկեան համալսարաններու մէջ դասախոս՝ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի անունով։

Այդ օր տեղի ունեցաւ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի պուրակի եւ յուշաձողի պաշտօնական բացման շատ տպաւորիչ եւ յիշարժան արարողութիւնը։

ԶԵՐՆԱՐԿԸ ԿԱԳԺԱԿԵՐՊՈՒԹԵ
Տէր Rotaty Club միջազգային կազմակերպութեան Ամերիկայի տնօրէնութեան խորհուրդի կողմէ։ Ներկայ էին միջազգային ակումբի դեկավարները, Լա Վլըն քաղաքի հին եւ նոր քաղաքապետները, ոստիկանապետը, ոստիկաններու ջոկատով մը Լա Վլըն համալսարանի տնօրէնութիւնը եւ Մաշտոց Գոլէճի ուսուցչական կազմի եւ բազմաթիւ ուսանողները, ընտանիքի անդամները եւ ամերիկահայ ազգային եւ կրթական կենսքի անսահման սիրով ու նուիրումով ծառայած, հայրենասիր այս ղեկավարին մէծաթիւ ծանօթներէ բաղկացած։ Հոծ բազմութիւն մը ներկայ էր անուանակոչ ման այդ արարողութեան։

Արարողութիւնը սկսաւ Մաշտոց Գոլէճի ուսանողուհիներէն Անձելա Ամերիկանի «Սքանչելի Շնորհ» եւ հայկական «Կիլիկիա» ջութակի վրաց հոյակապ կատարումով։ Հանդիսավարն էր Լա Վլըն քաղաքի Rotaty Club-ի Լա Վլըն մասնաճիւղի ատենապետուհի Տէպպի Տէսի ողջոյնի եւ բարի գալուստի խօսքին ետք հրաւիրեց հանգուցեալի գաւակը՝ Պատուելի Դոկտ.

Մէր կողմէ յիշենք, թէ հանգուցեալ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեան 40-է աւելի երկիրներ ճամբորդած է Rotaty Club ժողովուրդներու մէջ խաղաղութիւն, սէր եւ համերաշխութիւնը բարոգարդան նուիրատուութիւններ տուողներուն։

Հոյակապ երգչուհի Լիզա Ճէսպայի եւ բոլոր ներկաներուն մասնակցութեամբ երգուեցան «Տէրունական Աղօթքը» եւ

Անցեալ Վեց Ամիսներուն, Հայաստան Արցախ ֆոնտը \$16.5 Միլիոնի Դեղորայք Եւ Բժշկական Պիտոյքներ Հայրայթած է Հայաստանին Ու Արցախին

Յունուարին Յունիսի միջեւ, Հայաստան Արցախ ֆոնտը \$16.5 միլիոն արժէքով մարդասիրական օժանդակութիւն հայթայթած է Հայաստանին ու Արցախին։ Մոյն օժանդակութիւնը իրականացնելու համար, Հայաստան Արցախ ֆոնտը \$16 միլիոն արժէքով դեղեր եւ բժշկական պիտոյքներ ապահոված է AmeriCares (\$12.9 միլիոն) եւ Direct Relief (\$3.5 միլիոն) կազմակեպութիւններէն։

Այս ժամանակաշրջանին մէծարման ապրանքներ նուիրած են նաև Հայուրտ Գարակէօքեանի Յիշատակի Ընկերութիւնը (\$78,700), Ամերիկայի Հայ Աւետարանչական Ընկերակցութիւնը (\$50,700), Բժ. Ալպերթ Ֆիլիփս (\$15,700), եւ Բժ. Հրայր Կարապէտեան? Medical Outreach for Armenia կազմակերպութենէն (\$10,000)։

Այս ժամանակաշրջանին նուիրաբերուած դեղորայքն ու բժշկական պիտոյքները առաքուած են ՀԲՂՄ Գլուխա Նազարեան Սուրբիա այ Գաղթականներու Բժշկական Կեղրոնին, Արաբկիր Միացեալ Մանկական Բարեգորածական Հիմնադրամին, Քանաքեռ-Զէթուն Բժշկական Կեղրոնին, Մուրացան Մանկական Գեղձաբանական Կեղրոնին, Ռ. Յուլանի Արցախի անուան Արիւնաբանական Կեղրոնին, Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ Բժշկական Կեղրոնին, եւ Հայաստանի ու Արցախի Առողջապահութեան Նախարարութ-

իւններուն։

2022-ի առաջին վեց ամիսներուն, Հայաստան Արցախ ֆոնտը հայրենիք առաքած է հրատապօրէն անհրաժեշտ դեղեր ու բժշկական պիտոյքներ՝ քաղցկեղի, արեան, սրտի, եւ սոսամքս-աղիքային հիւանդութիւններէ տառապողներու համար։

Անցեալ 33 տարիներուն, Հայաստան Արցախ ֆոնտն ու գայն նախորդած Միացեալ Հայկական ֆոնտը Հայաստանին ու Արցախին հայթայթած են \$962 միլիոն ընդհանուր արժէքով մարդասիրական օժանդակութիւն՝ 158 թուիչքներով եւ 2,530 ծովալին արկղերով։

«Հայաստան Արցախ ֆոնտին կանոնադրաբար կ'առաջարկուի, բոլորովին անվճար կերպով, միլիոնաւոր տոլար արժէքով կեանք փրկող դեղեր եւ բժշկական պիտոյքներ», յայտնեց Հայաստան Արցախ ֆոնտի Նախագահ Յարութ Սասունեան եւ շարունակեց՝ «Մեզի կը մնայ հոգալ առաքման ծախսը միայն։ Ուրեմն կը քաջալերենք ձեր առաւաճենն նուիրատութիւնները, որպէս կարենանք շարունակաբար այս կենսական օժանդակութիւնը ուղարկել Հայաստանի եւ Արցախի բոլոր բժշկական կեղրոներուն»։

Ցաւելեալ տեղեկութեան համար, կը ինդրուի դիմել Հայաստան Արցախ ֆոնտի գրասենեակին։ Հեռաձայնի թիւ՝ (818) 241-8900. իմէլլի հասցէ՝ sassoun@pacbell.net։

Որոնք նիւթապէս եւ բարոյապէս օգնեցին այս գեղեցիկ պուրակը իր հօր անունով անուանելով, ապա հրաւիրեց իր մայրը, որ փակման խօսքը ըսէ։

Տիկ. Անժելա Տէր Եղիայեան հրապարակախօսի սքանչելի ելոյթով շնորհակալութիւն յայտնեց ներկայ եղողներուն, նիւթապէս եւ բարոյապէս այս յուշաձողին եւ պուրակի բարեգարդան նուիրատուութիւններ տուողներուն։

Հոյակապ երգչուհի Լիզա Ճէսպայի եւ բոլոր ներկաներուն մասնակցութեամբ երգուեցան «Տէրունական Աղօթքը» եւ

«Հոյակապ Օրհնութիւն» աղօթքները։ Տիկ. Անժելա Տէր Եղիայեանի ժամանակակի կտրումով վերջ գտաւ այս շատ ճոխ եւ մեզի համար հաճելի անակալ հանդիսացող ձեռնարկը։

Ողբացեալ Դոկտ. Կարպիս Տէր Եղիայեանի բարի յիշատակը բազմաթիւ ծանօթներու, ընկերութիւններու, ուսանողներու եւ ազգայիններու սրտին եւ մտքին մէջն է ու պիտի մնայ։ Իսկ Rotaty Club-ի բոլոր անդամներուն եւ ղեկավարութեան մեր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնենք մեր ազգակիցին նման յարգանք մը մատուցելու համար։

ՄԱՍԻՆ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: -----

Email: -----

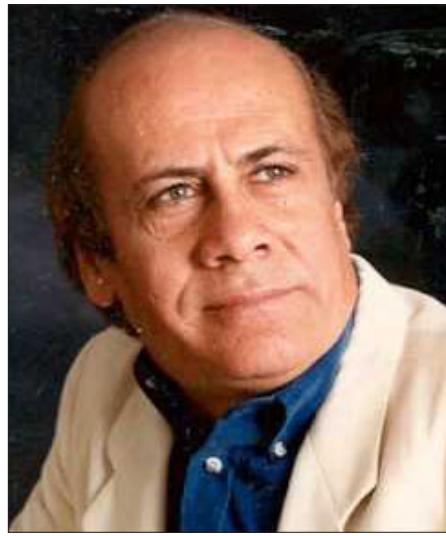
Լեւոն Գաթրճեան Յաւերժի ճամբորդ

Ոչ եւս է սփիտոքահայ տաղանդաւոր երգիչ, աշուղական եւ ազգագրական երգերու լաւագոյն մեկնաբան լեւոն Գաթրճեան:

Ինքնուս երաժիշտը ծնած է Պէյրութ 1933-ին: Եղիսասարդ տարիքին իր մէջ կոչում զգացած է նուիրուելու հայ երգին, մասնաւորաբար աշուղական եւ ազգագրական երգերուն: Յետապային դարձաւ սիրուած մենակատար եւ գուսանական երգարուեստի լաւագոյն մեկնաբաններ Գուսան Հավասիի, Գուսան Զիւանի, Սայաթ Նովայի, Գուսան Շերամի արժանաւոր հետեւորդներէն մին:

Լեւոն Գաթրճեան տասնամեկներ շարունակ միշտ վառ պահած է գուսանական երգերու ջահը եւ մենահամերգներով հանդէս եկած բազմաթիւ հայաշատ զաղութներու բեմերուն վրայ: Իսկ Մայր Հայրենիքի մէջ ելոյթներ ունեցած է մասնակցութեամբ Հայաստանի գուսանական երգերու պետական համոյթին եւ «Ակունք» ազգագրական համոյթէն:

Հանգիստ յաւերժի ճամբորդ սիրելի լեւոնին:

Ոչ եւս է Տաղանդաւոր Երաժիշտ Անահիտ Սեղրակեան-Խոլոբեան

Խոր ցաւով վերահասու եղանք տաղանդաւոր երաժիշտ, երգահան եւ մանկավարժ Անահիտ (իտա) Սեղրակեան Խոլոբեանի մահուան, որ պատահեցաւ Յունիսի 30ին յետ երկարատեւ հիւանդութեան: Հանդուցեալը ծնած է 1933 Յուլիսի 19ին: Իր երաժշտական ուսումը ստացած էր երեւանի Կոմիտասի անուան երաժշտանոցին մէջ: Աւարտած է մանկավարժական համալսարանը: Դասախոսութիւններով եւ մանկավարժութեամբ զբաղած է տարբեր հաստատութիւններու մէջ: Ամուսնացած էր հանրածանօթ փիլիսոփայ եւ հայագէտ փրոփ. Դոկտ. Գէորգ Խոլոբեանին հետ եւ բախտաւորուած երկու դուստրերով Մարինէ եւ Արփի:

Անահիտ Սեղրակեան Խոլոբեանը կարելի է դասել հայ լաւագոյն կին երաժիշտներու եւ յօրինողներու շարքին, թէ որպէս երգահան-յօրինող եւ թէ կատարող ու մանկավարժ: Այս բոլորի խօսուն վկաններն են իր տասնեակ տարիներու երախտագէտ աշակերտներն ու մասնաւորաբար իր գեղարուեստական ստեղծագործութիւնները: Հրապարակուած յատապահիներով:

Անահիտ Խոլոբեան Սեղրակեանի երաժշտական արգասիքը կը տեսնենք իր ստեղծագործութիւններու յօրինած գոյգ մը խտասալիկներու մէջ «Կեանքը Սէր է» (2003) եւ «Վառել Լոյսերը Հոռու...» (2008): Այստեղ ամփոփուած են իր աւելի քան երկու տասնեակ հոգեզմայլ եւ հայադրոշմ երգերը, հոգեւոր, հայրենասիրական ու այլ թեմաներով: Երգերուն մէծ մասին խօսքերը գրուած են Գէորգ Խոլոբեանի կողմէ, իսկ հոգւեւոր երգերու խօսքի հեղինակը՝ նոյնինքն երգահան Անահիտ Խոլոբեան Սեղրակեանն է: Այս առթիւ ան ունեցած է հետեւեալ արտայայտութիւնը. «Սէր, այս բոլոր Քոնն են միայն, քանզի գրուած են Քոնքնչանքով, Քո փառքի համար»:

Անահիտ Խոլոբեան Սեղրակեանի յատկանշական ստեղծագործութիւններէն են «Ձօն Հայոց Լեզուի», «Գուցէ Երազ է», «Քաջ Լիբանան», «Անհաս Լեռներում» (նուիրուած Հայաստանի ժողովրդական արուեստագէտ Վանուշ Խանամիրեանին, ծննդեան 80-ամեակին առթիւ), «Սուրբ Վարդան», «Կեանքը Սէր է» եւ այլ յօրինուածներ: Իր գործերու լաւագոյն մեկնաբանները եղած են շնորհալի երգիչներ Յովիկ Գրիգորեան, Որիմա Կարապետեան, Անի Մալճեան, Հելեն Մաթէոսեան, Մարալ Արսլանեան եւ ուրիշներ:

Հարաւային Գալիֆորնիոյ The Motion Pictures ընկերութիւնը Անահիտ Խոլոբեան-Սեղրակեանը պարզեւատրած է յատուկ Պատուոյ Գիրով, առ ի գնահատութիւն իր երաժշտական եւ դաստիարակչական մէծ վաստակին:

Անահիտ Սեղրակեան Խոլոբեան համեստորէն կը միանայ այն փաղանգին որուն մաս կը կազմեն եւ դաշնակահար Գոհարիկ Ղարուսեան եւ երաժշտագէտ Ցիցիլիս Բրուտեան:

Ցարեւիչական լոյս վաստակաշատ հայուհին:

Գ. ՄՈՒՂՑԵԱՆ

ՀՈԳԵՅԱՆԳԻՒՍ

ՕՀԱՆՆԻՍ ՍէրօՐԵԱՆ

ՕՀԱՆՆԻՍ ՍէրօՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգատեան պաշտօն պիտի կատարուի ինսինուլի Սրբոց Նահատակաց Եկեղեցւոյ մէջ, Կիրակի, Յուլիս 10, 2022ին յաւարտ Ս. Պատարագի:

Սպակիրներ՝

Այրին՝ Ժագլին Սէրօրեան

Որդին՝ Արա Սէրօրեան

Դուստրը՝ Ալին եւ Սեւակ Սաղտճեան

Թոռները՝ Շահէ, Տիրան եւ Ժողէփ Սաղտճեաններ

Քոյրը՝ Հուիսիմէ Երիքեան

Քրոջ զաւակները՝ Ժուլիթ Հէրմեգեան

Լենա եւ Ժողէփ Տէր Սահակեան եւ զաւակները (Լիբանան)

Ռիթա եւ Վարուժան Աթաշբարայեան եւ զաւակները (Լիբանան)

Վիոլէթ Թէրգեան եւ զաւակները (Աթլանթա)

Եղբայրը՝ Նշան եւ Սալբի Սրուրեան

Եղբօր զաւակները՝ Արմէն եւ Լորիկ Սրուրեան եւ զաւակը

Տանիէլ եւ Միշէլ Սրուրեան

Մայքը Սրուրեան

Քենին՝ Անի եւ Գրիգոր Զարուկեան եւ զաւակները

Քենիի որդիները՝ Կտմոնստ եւ Գարէն Զարուկեան եւ զաւակները

Շահէ եւ Ցամադիկ Զարուկեան եւ զաւակները

Աներորդին՝ Գրիգոր եւ Մոնիք Քէրլիքեան եւ զաւակները՝

Փիեռլին եւ Թալի

Խնամիները՝ Շաքէ Սաղտճեան

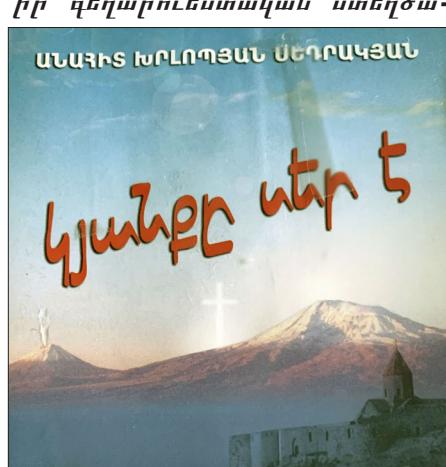
Հրայր Սաղտճեան

Մէմ եւ Նայիրի Գասաճիքնեան եւ զաւակները

Եւ համայն Սէրօրեան, Սրուրեան, Քէրլիքեան, Զարուկեան,

Երիքեան, եւ Գասաճիքեան ընտանիքները, հարազատներն ու

բարեկամները:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԱՆԱՑԻՍ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆի մահուան տխուր առիթով «Մասիս»ի խմբագրութիւնն ու աշխատակազմը իրենց խորագգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի զաւակներուն Կարո եւ Յովսէփ Նալպանտեաններուն, ընտանիքի անդամներուն եւ համայն պարագաներուն:

»ՄԱՍԻՍ«

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԱՆԱՑԻՍ ՊԱՐՍՈՒՄԵԱՆ-ՆԱԼՊԱՆՏԵԱՆի մահուան տխուր առիթով Կիլիկեան Բարեսիրական Միութեան վարչութիւնը իր խորագգաց ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

Առ այդ \$100 կը նուիրէ «Մասիս» շաբաթաթերթին:

ՑԱՒԿՑԱԿԱՆ

ԱՆԱՔԵԼ ՏԻՐՃԵԱՆ ԿԱՐԿՈՒՄԵԱՆի մահուան առթիւ Տիկ. Ազնիւ Մութափեան եւ զաւակը Մինսա Մութափեան ցաւակցութիւն կը յայտնեն հանգուցեալի զաւակին՝ Տէր եւ Տիկ. Վարդիկառ եւ Նայիրի Կարկուտեանին եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն:

Առ այդ \$100 կը նուիրէն «Մասիս»ին:

ՎԱՐՉՈՒ ՄՐԱ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵԶ (200 ՀՈԳԻԻ ԸԱՄԱՐ)

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԻԹԻՒՆԵՐ
ՀԵՌԱՋԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

Հայաստանի Պատրեթապոլի Ազգային Հաւաքականը՝ Եւրոպայի Փոքր Երկիրներու Ախոյեան

Պատրեթապոլի Հայաստանի տղամարդկանց հաւաքականի յաղթանակով աւարտեցաւ Մալթայի մէջ տեղի ունեցած Եւրոպայի փոքր Երկիրներու առաջնութիւնը:

Եզրափակիչ խաղին հայ պատրեթապոլիստները 84:68 արդիւնքով յաղթեցին խաղահրապարակի տէրերուն՝ Մալթայի պատրեթապոլիստներուն։ Հանդիպման ամենաարդիւնաւետ խաղացող ճանչուեցաւ Հայաստանի հաւաքականի խաղացող Քրիս Ճոնսը, որ վաստակեցաւ 41 կէտ։

Մրցանակային 3-րդ տեղը զբաղեցուց Անդորայի հաւաքականը, որ մինչ եզրափակիչը կայացած խաղին 84:75 արդիւնքով յաղթած էր Աստրպէճանի ընտրանիին։

Սալահը Դարձած է Փրեմիեր Լիկայի Ամենաբարձր Վարձատրութեամբ Ֆութապոլիստը

Անգլիոյ ֆոխախոյեան «Լիվերփուլի» հետ նոր պայմանագիր կնքած եղիտացի յարձակող Մոհամետ Սալահը դարձած է Փրեմիեր Լիկայի ամենաբարձր վարձատրութեամբ ֆութապոլիստը։ 30-ամեայ խաղացողի աշխատավարձը նոր պայմանագրով շաբաթական 400 հազար անգլիական ստերլինգ է, կը հաղորդէ Daily Mail-ը։

Այս ցուցանիշով Սալահը Եւրոպայի մէջ ետ է միայն ՊՍԺ-ի աստղավին յարձակողներէն։ Փրանսացի կիլիան Մատապէէն, արժենթինցի Լիոննել Մեսին եւ պրազիլցի Նեյմարէն։

Սալահը «Լիվերփուլի» կազմէն ներս կը խաղաց 2017 թուականէն։ Անոր ֆոխադրման արժէքը կը գնահատի 90 միլիոն եւրօ։

Նեյմարի Պայմանագիրը ՊՍԺ-ի Հետ Երկարածուած է

Պրազիլացի յարձակող Նեյմարի պայմանագիրը ֆրանսայի ախոյեան ՊՍԺ-ի հետ երկարածուած է մինչեւ 2027թ. Յունիս, կը հաղորդէ Փրանսական L'Équipe-ը։ Նախորդ պայմանագիրը նախատեսուած էր մինչեւ 2025թ. Յունիս։ Այն կը ներառէր եւս երկու տարով երկարածման կէտը։

Նեյմարը 2017-ին 222 միլիոն եւրոյի դիմաց «Պարսելոնայէն» տեղափոխուած էր ՊՍԺ։ Անցած մրցաշրջանին ան մասնակցած է 28 հանդիպման, նշանակած է 13 կոլ, կատարած է 8 կոլացին ֆոխանցում։

Ոչ պաշտօնական տուեալներով, փարիզեան ակումբը մտադիր է այս ամրան վաճառել Նեյմարի ֆոխադրումը կամ վարձակալութեամբ տրամադրել այլ ակումբի։

Լեւանդովսկին՝ Չափին. Շատ կը Ցանկան Խաղալ «Պարսելոնայի» Խումբէն

Գերմանիոյ ախոյեան Միւնիսի «Պայլընի» 33-ամեայ լեհ յարձակող Ռոբերտ Լեւանդովսկին իրիցայի մէջ հանգստի ժամանակ պատահական հանդիպում ունեցած է Սպանիոյ ֆոխախոյեան «Պարսելոնայի» սպանացի վլիաւոր մարզիչ Չափի հետ, կը հաղորդէ AS-ը։ Զրոյցի վերջաւորութեան Լեւանդովսկին Չափին ըսած է, որ շատ կը ցանկայ խաղալ «Պարսելոնայէն»։

«Պայլըն» մէրժած է «Պարսելոնայի» 3 առաջարկները՝ ֆոխադրման համար պահանջելով առնուազն 50 միլիոն եւրօ։

Աւարտած մրցաշրջանին Լեւանդովսկին «Պայլընի» կազմէն ներս մասնակցած է 50 հանդիպման, նշանակած 46 կոլ։

Հենրիխ Միսիթարեան. Կը Ցանկան Տիտղոսներ Նուաճել «Ինթերի» Հետ

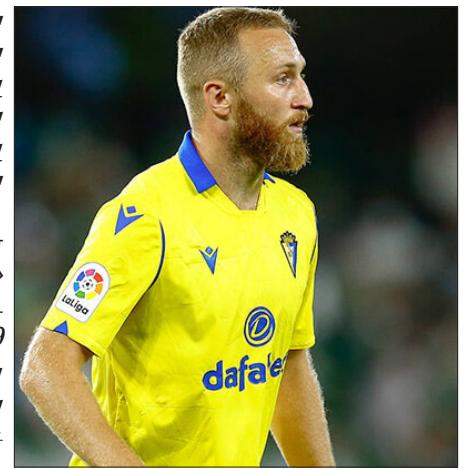
Ֆութապոլի Հայաստանի հաւաքականի նախկին կիսապաշտպան, 33-ամեայ Հենրիխ Միսիթարեանը ազատ գործակալի կարգավիճակով «Ռոմայէն» «Ինթեր» տեղափոխուելէ յետոյ լոյս յայտնած է, որ տիտղոսներ կը նուաճէ միլանեան խումբի հետ։

«Անհամբեր կը սպասեմ նոր խումբին մէջ մարզումներու մեկնարկին։ Զեմ գիտեր՝ ինչու, բայց միշտ լաւ խաղցած եմ «Ինթերի» դէմ, 3 կոլ խփած եմ, եւ կոլացին փոխանցում կատարած եմ։ Ես կը սիրէի խաղալ «Ինթերի» դէմ։ Հիմա շատ ուրախ եմ, որ պիտի խաղամ այստեղ։ Մանկութենէն միշտ երազած եմ խաղալ աշխարհի ուժեղագոյն լիկաներու մէջ։ Ուրախ եմ, որ արդէն երեք տարի իտալիայի մէջ կը խաղամ, հիմա ալ պիտի ներկայացնեմ «Ինթեր»։ Խակապէս, շատ հպարտ եմ, քանի որ իմ երկրիս մէջ շատ երեխաներ կը հետեւին իմ խաղիս եւ կը ձգտին ընել նոյնը, ապագային խաղալ այս լիկայի մէջ։ Ցոյս ունիմ, որ օրինակ կը ծառայէմ անոնց համար։

Վարազդատ Հարոյեանը Հեռացաւ «Կաղիսէն»

Ֆութապոլի Հայաստանի ազգային հաւաքականի 29-ամեայ կեղրունական պաշտպան Վարազդատ Հարոյեանը հեռացած է «Կաղիսէն»։ Երկկողմանի համաձայնութեամբ պայմանագիրը խզուած է, կը հաղորդէ սպանական ակումբի մամուլի ծառայութիւնը։

Վարազդատ Հարոյեան անցած ամրան դազախական «Աստանայէն» տեղափոխուած էր «Կաղիս», որու կազմին մէջ մասնակցած է 19 հանդիպման (1648 վարկեան)։ Անոր պայմանագիրը «Կաղիսի» հետ նախատեսուած էր մինչեւ յաջորդ մրցաշրջանի աւարտը։

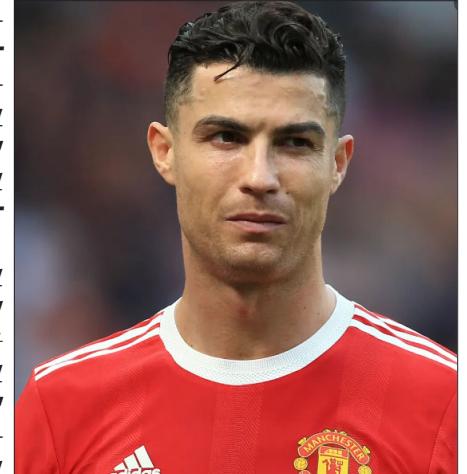

Transfermarkt-ը Վարազդատ Հարոյեանի փոխադրման արժէքը կը գնահատէ 1,2 միլիոն եւրօ։

Ունալտուն Չի Ներկայանար «Մանչեսթըր» Մարզումներուն

Փորթուկալի հաւաքականի եւ «Մանչեսթըր» եռուայթը 37-ամեայ յարձակող կրիշտիանու Ռոնալդուն որոշածէ չներկայանալ անդիական խումբի առաջին մարզումին։ Ան իր բացակայութիւնը հիմնաւորած է ընտանեկան հանգամանքուով։

Ռոնալդուի պայմանագիրը «Մանչեսթըր» եռուայթի հետ նախատեսուած է մինչեւ յաջորդ մրցաշրջանի աւարտը։ Ֆութապոլիստը կ'ուզէ տեղափոխուիլ խումբ, որ հանդէս կու գայ Եւրոպայի Անոյեաններու Լիկային մէջ։ Անգլիական Փրեմիեր Լիկայի 6-րդ տեղը գրաւած եւ Եւրոպայի Լիկայի ուղեգիր նուածած մանչեսթըրեան ակումբը Ռոնալդու տեղափոխումը վաճառելու մտադրութիւն չունի։

Եան Նեպոմնիաշչին՝ ճատրակի Աշխարհի Ախոյեանութեան Հաւակնորդներու Մրցաշարի Յաղըող

Ռուս Եան Նեպոմնիաշչին նուածեց ճատրակի աշխարհի ախոյեանի հաւակնորդներու մրցաշարի յաղթողի կոչումը։ Նախավերջին խաղին ան սպիտակ ֆիկուրներով ոչ ոքի խաղցաւ հունկարացի Ռիչարդ Ռապորտի հետեւ։ Եան 13 հանրաւորէն վաստակեցաւ 9 կէտ։

Եան Նեպոմնիաշչին երկրորդ տարին անընդմէջ յաղթեց հաւակնորդներու մրցաշարին։ Անցած տարի ան ախոյեանական մրցամարտին պարտուեցաւ աշխարհի ախոյեան, նորվեկացի Մագնու Կարլսենին։